

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
94. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétlő
1933. évi április 24

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Megállási parancsot kaptak az előnyomuló japán csapatok

A dollár

1.
1931. szeptember 21-én bezárták a világ valamennyi tőzsdéjét.

Anglia fontja ezen a napon tért le az aranyalapról és ezt a világszenzációt nem bírta el a gazdasági rend anélkül, hogy meg ne szaggassa ruháit és hamut ne hintsen a fejére.

1933. húsvétja utáni héten Amerika tért le az aranyalapról.

Ez megrengetőbb esemény, mint az angol font hitehagyása és mégis, a tőzsdék nyitva maradtak.

Ezzel az amerikai aranyalap szökéssel valahogyan úgy van a világ, mint a háború sebesültjeivel ahogyan volt. Az első sebesültek láttán könnyű öntötte el a szemeket, megnyiták a szíveket és a zsebek. Három hónap múltán hiába vánszorgott és jajgatott a sebesült, már meg sem hallották.

Mindent meg lehet szokni. A világ azt is megszokja, hogy rövidesen nincs már pénze sem.

Egész szépen meg leszünk pénz nélkül is. Csak az első pénz halála vétette fel velünk a gyászruhát.

2.
Néhány héttel ezelőtt megcsúdlottunk Amerika zseniális pénzügypolitikai vezetését. Amerikában, akárcsak a tajfun, végigseper a bankrön.

A tajfun nyomán meghal minden élet és ime ez után a tajfun után, alig, hogy kisült a nap, úgy látszott, élet serked újból elő.

— Amerika, hiába! Amerika marad! — mondottuk. Erős, szívós, tudatos, nagyszerű. Egy szóval: Amerika.

És ime, Amerikában sem sikerült likvidálni a — tajfun.

A kóklerekedések kulisszáiról kiderült, hogy azok Amerikában is csak kulisszák.

Most összeomlottak.

És ezen nem is szabad csudálkozni. Az amerikai mezőgazdaság öt-hat éve veszteséggel dolgozik, ami pénzügyi szempontból azt jelenti, hogy a farmer ott sem tud fizetni. Milliárdok „fagytak be” az amerikai agráriusnál is.

Nálunk úgy csinálták, hogy a „befagyott” agrárhiteleket elszenvetették azzal a városi hitelezővel, aki a pénzt adta. Ezt velünk meg lehet csinálni, de az amerikai városi polgárral nem.

Az amerikai városi polgár a pénzt követeli. Az asztalra üt és úgy követeli. Az amerikai hitelező nem szentimentális és nem hallgat a teóriák megnyugtatóására. Ott hiába magyarázzák, hogy ez csak a válság átmenete, hogy utban a gyógyulási folyamat, hogy a regenerálódásnak idő kell és mi egymás.

— Rendben van — mondja a yenki — megértem, de nincs időm sokáig beszélni: kérem a pénzem!

Azért hagyta ott Roosevelt az aranylapot, mert a városi polgár a pénzt kérte. Tudta, hogy holnap már követeli és ismeri, a hisztóriából nagyszerűen ismeri, hogy holnapután kiverekszi.

A mai atmoszféra nem alkalmas arra, hogy még a polgár is ellenzéke csapjon át.

Nem igaz, hogy Roosevelt Európát akarja térdre kényszeríteni, hanem ott az igazság, hogy nem akar maga térdre kényszerülni és ezért ad.

A logikája és számvetése elsőrangú. Az infláció áremelést okoz. Az árak emelkedése esetén a farmer számszerűségében nem növekedett adósságát fizetni tudja és ha a farmer fizet, megkapja a pénzt a tőkes-hitelező is. Megkapja számszerűen ő is az egészet, az utolsó centig.

Ez a pénzügy-technikai művelet valójában nem egyéb, mint amit Európában már évek óta csinálnak és amit Európában úgy hívunk, hogy agrár-konverzió, végrehajtások felfüggesztése, moratórium, transzfer és a többi.

Valamennyire megnyugodott a newyorki tőzsde

Franciaország fel akarja emelni az amerikai áruk vámját

Roosevelt vám-fegyverszünetet javasol addig, amíg a világgazdasági konferencia tárgyal

Herriot mereven szembeszáll a dollár-puccsal és az új amerikai pénzügypolitikával semmiféle közösséget nem vállal

A dollár árfolyam-vesztesége nem érinti a lejt

Washington, április 25.

Woodin, az Egyesült Államok pénzügyi államtitkára a szenátus pénzügyi bizottságában ma nagy beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a benyújtott valuta-javaslat az Uniót minden bizonynyal kimenti a gazdasági depresszióból. Ennek azonban — mondotta az államtitkár — az a feltétele, hogy Amerika a valuta-javítást tisztán üzleti szempontok szemelőtt tartásával kezelje és abba ne engedjen becsúszni semmiféle érzelmi momentumot. Az aranyalapról Amerika nem azért tér le, mint amivel a külföld vádolja, nem azért, hogy külpolitikai sikereket érjen el és nyomást gyakorolhasson a világgazdasági konferenciára. Erre a lépésre Amerika kizárólag azért határozta el magát, hogy Amerika belső gazdasági és pénzügyi helyzetét rendezhőzhassa.

Amerika — fejezte be Woodin nyilatkozatát — azt reméli, hogy a dollárinfláció alkalmas eszköz lesz arra is, hogy a külföldi valuták árfolyamait stabilizálja, azokat összhangba hozhassa és ennek nyomán ilyen értelmű egvezményeket köthessen.

ket köthessen.

Woodin fenti nyilatkozatából két mondatot kell kihangsúlyozni.

Az egyik kijelentés szerint Amerika nem törődik azzal, hogy ezt a dollár-puccsot külpolitikai sikerekre is fel lehet használni. Amerika megelégszik azzal, hogy ha az akció a belső gazdasági életet konszolidálná. Ezzel a mondatl szemből áll a másik, amely viszont a valuták egymáshoz való visz-

MacDonald és Herriot az amerikai dollár-puccs ellen beszélnek

Az első hang a MacDonaldé, aki a newyorki rádióon át jelentkezett is már a világ előtt.

Az angol miniszterelnök a rádióban elmondotta, hogy most is, mint az első alkalommal, amikor Amerikába ment, a béke előharcosaként érkezett a szabadság földjére. Az egész világ — mondotta — a gazdasági depresszió ellen küzd és ez uttal is azért folytat Anglia Amerikával tanácskozásokat, hogy a megemérsen elt szegénység ellen közös haditervvel dol-

nyának stabilizálását követeli.

Amerika tehát azt akarja elérni, hogy míg egyfelől benn az országban termelési lehetőségeket terem, addig és ugyanakkor a külpiacon behódolását is reméli.

Ez az a nagy harc, amelynek sikere nagyon kétséges.

Utóvégre nemcsak az eladó beszél, hanem a vevő is és a vevők — legalább is az első pillanatban — nagyon keményen beszélnek.

gozhassanak.

Nagyon érdekes a MacDonald-szózat. Közös haditervről beszél, de nem elég szabatos. Közös haditerv az infláció, vagy közös haditerv az aranyalapra való visszatérés jegyében?

Herriot már nem beszél „közös haditervről”, sőt ellenkezőleg, szembeszáll a Roosevelt tervével.

Az Ile de France fedélzetén nyilatkozott még és kijelentette, hogy Franciaországnak éppen most nagyon óvatosságnak kell

hogy az ártatlanság nehezen csak először bukik. Másodszor már se szégyen, se erkölcs, se félelem.

Ha most a dollár leszál huszonöt százalékkal, a font ismét leszál újabb huszonöt százalékkal. Megindul a pénzek leértékelésének irama — lefelé.

Ez is infláció: az infláció tükröképe.

Már nem törődnek vele. Csak azzal törődnek, hogy a könyvelés-technika számszerűleg hasznót mutathasson ki. Addig, amíg kiderül, hogy ez a „könyvelés-technikai” bravúrral kimutatott „prosperity” fiktív és hasznót nem jelent, addig legalább kenyeret esznek a munkanélküli milliók és ez is valami.

Nem igaz: ez ma minden. Ez ma húsvéti megváltás. Ez ma maga a beteljesülés.

4.
— Semmi baj! — hangoztatta eddig mindig Amerika. Semmi baj, mert a világ aranykészletének 41 százaléka Amerika kezén. Semmi baj, mert a dollár aranyfedezete 176.7 százaléka.

Boldog, szép idők. Most negyven százalék — volt a dollár aranyfedezete. Ha Roosevelt

is úgy akarja, egész rövidesen husz százalék lesz a dollár aranytartalma. Valamikor 487.7 tel jegyezték a dollárt a fonttal szemben. Tegnap már csak 3.55 volt.

— Semmi baj! — mondja most ismét Amerika — talán így megszűnik a dollár-tezaurálás. A publikum meg tudja, hogy a ládafiába rejtgetett és 176.7 százalékos arannyal fedezett dollárt addig rejtgetesse, amíg annak aranyfedezete tényleg — husz százalék lesz. Ez a rejtgetési rizikó egy kissé drága.

5.
Most egy éve: tavaly húsvétkor, húsvét hétfőjén, volt az első komoly dollár-pánik. A Steagel Glass Bill izgatja fel akkor a tőzsdét.

Most egy éve adtak engedelmet arra, hogy a dollár alapja ne csak negyven százalék arany és hatvan százalék kereskedelmi váltó legyen, hanem hogy a hatvan százalék — államkötvény is lehessen. Tegnap Roosevelt már arra adott engedelmet, hogy 3 milliárd államkötvénnyel tágtítsák meg a hitelkereteket.

Messze jutott Amerika egyetlen esztendő alatt.

lenni. Óvatosnak kell lenni Franciaország-nak, mert sziklaszilárd valutája és arany-tartaléka van.

Éppen ezért úgy látja, hogy a világ gazdasági konferencia már nem aktuális és az a véleménye, hogy legjobb volna azt bizonytalan időre elhalasztani.

Herriot tehát, aki a legbökebb és megértőbb hangulatban ült hajóra, Amerika partjai előtt, a megszállt dollár holttestével együtt frontot változtatott. Nem akar belemenni abba a játékba, amelybe a frankot is bele akarják rántani.

Még nem akar belemenni. Párisi politikai köröknek is az a véleményük, hogy Herriot amerikai útja most már teljesen céltalan.

Herriot nemcsak a világ sorsának kialakításáért utazott Amerikába, hanem Franciaország gazdasági ügyeinek elintézéséért is, már pedig addig, amíg az új amerikai pénzügyi intézkedések hatása ki nem alakul, szó sem lehet arról, hogy Amerika a francia háborús adósságok kérdésében tárgyaljon.

Ezt a hangot ütik meg Washingtonban is, ahol még a múlt héten nagy optimizmussal tekintettek a washingtoni találkozó és a világgazdasági konferencia elé. Ugy érzik Amerikában is, hogy amennyiben a világgazdasági konferencia ebben a hangulatban megvalósulna, ez a konferencia is olyan sorsra jutna, amilyen sorsra a nemzetközi akciók már tíz éve jutnak. A világgazdasági konferencia eredménytelen lenne, vagy ami még rosszabb, félmegoldásokat hozna. Amerikában számolnak azzal is, hogy Európa most roppant óvatos lesz és éppen ezért el vannak készülve arra, hogy a tárgyalások menetéről csak félmondatokat kapnak.

MacDonald egyébként pénteken este Rooseveltnél vacsorázott. Ez volt a két államférfi első találkozója. Vacsora után Roosevelt és MacDonald azonnal hozzákezdtek tanácskozásihoz.

A hivatalos jelentés szerint már le is tárgyalták az összes fontos és szönyeget fordító kérdéseket és így máris le-tárgyalták a világgazdasági konferencia problémáját és annak napirendjét. Egy kicsit gyors a tempó. Ilyen gyorsan csak eredménytelenségek teremnek.

A JOGÜGYI BIZOTTSÁG MÁR JÓVÁHAGYTA A VALUTA-JAVASLATOT

A dollár-puccs az angol és francia politikusok látogatásától nem zavartatja magát. A dolgok haladnak és a valutajavaslat már a szenátus jogügyi bizottsága elé is került.

A jogügyi bizottság ma délelőtti ülésében jóváhagyta a valutajavaslatot és a maga részéről is felhatalmazást adott arra, hogy egyrészt 5 milliárd értékű államkötvényt, másrészt 3 milliárd értékű kincstárjegyet bocsáthasson ki Roosevelt.

A tőzsde valamennyire megcsendesedett. A font egy kissé meggyengült, ami azt jelenti, hogy az amerikai polgár első remülete meghiggadt.

Nagyon érdekes, hogy Newyorkban a frank is esett ma.

Párisban a frank áresését riadalmoszerűen fogadták. Nem értik és azt hiszik, hogy a frank árfolyamának leszorítása terror Amerika részéről.

ROOSEVELT VÁMFEGYVER-SZUNETET JAVASOL

A párisi Matin jelentése szerint Roosevelt nem vesz tudomást arról, hogy a világgazdasági konferenciát előkészítő washingtoni értekezlet sikerét a dollár-puccs teljesen felborította és mintha mi sem történt volna.

újabb és újabb javaslatokkal áll elő. A Matin amerikai tudósítójának jelentése szerint Roosevelt a MacDonald-dal folytatott első tárgyalás során azzal a javaslattal állt elő, hogy addig is, amíg a világgazdasági konferencia összeül és az alatt az idő alatt, amíg a világgazdasági konferencia tárgyal,

a világ hatalmai kössenek vám-fegyverszünetet.

A Matin Rooseveltnek erre az ajánlatára azt válaszolja, hogy

a vám-fegyverszünet kérdése már nem aktuális, mert a dollár-puccs olyan helyzetet teremtett, amely mellett ilyen békés tervezetekkel elő sem lehet állni.

MacDonald annak ellenére, hogy a dollár-puccs cirkulusait zavarta, változatlanul folytatja tárgyalásait. Arról, hogy szombaton, vasárnap és hétfőn kikkel tárgyal, nincsenek jelentéseink. A hírforrás mindössze azt mondja, hogy az amerikai élet kitünőségeivel fog MacDonald ezek alatt a napok alatt tárgyalásokat folytat-

ni. Ellenben a keddi program már tisztább és világosabb. Kedden az amerikai törvényhozás vezetőivel tárgyal majd MacDonald és ugyanezen a napon találkozik Borah szenátorral is, aki, mint ismeretes, a békeszerződés perújításának igen nagy híve.

Herriot ma este vagy holnap reggel

Franciaország retorziókkal akar a dollár-puccsra válaszolni

Párisban változatlanul nagy az izgalom. A francia pénzügyi politika tisztában van azzal, hogy helyzete tathatatlan. A dollár megingása és felhígítása után a frank sem maradhat meg eddigi szilárd és konzervatív álláspontján, de egyelőre az a helyzet, hogy Franciaország a végletekig védekezni akar. Francia pénzügyi körök azzal a javaslattal léptek a kormány elé, hogy a dollárpuccs méltó válaszáért Franciaország azonnal emelje fel az amerikai áruk vámtételét, nehogy az értékében egyre csökkenő dollár jóvoltából Amerika export-áruival el-

őnthesse a francia piacokat, vagy azokat a piacokat, ahol eddig a francia export volt az ur.

A kormány megértéssel fogadja ezt a tervet.

Mindenesetre ma délelőtt összeült ebben az ügyben első alkalommal a francia minisztertanács, amely megbeszélte azokat a rendszabályokat, amelyeket a frank árfolyamának megvédése címén fogantatott.

A LEJ ÉS A DOLLÁR-PUCCS

A Banca Nazionalea tegnap Anghiescu

érkezik Newyorkba, a párisi sajtó változatlanul fenntartja álláspontját és azt ajánlja, hogy

Herriot partra se szálljon, hanem azonnal térjen vissza Európába, mert semmi értelme sincs annak, hogy a dollár-puccs után Amerikával tárgyalásokba bocsátkozzék.

bankelnök elnökle mellett ülést tartott, amelynek során megbeszéltek azt az új helyzetet is, amelybe a dollár árfolyameltolódása folytán a lej került.

A Banca Nazionalea megállapította, hogy a dollár devalorizációja nem érinti a lej fémfedezeti alapját.

A lej voltaképpen aranyfedezet mellett kibocsátott pénz és ha a lej fedezetében van is deviza, az egyrészt elenyészően csekély, másrészt pedig abban a dollár alig szerepel.

Megállási parancsot kaptak az előnyomuló japán csapatok

A rendelkezés indokai egyelőre ismeretlenek

Tokió, április 23.

A japán csapatok parancsot kaptak arra, hogy

a kínai nagy falról délre minden hadmozdulatot szüntessenek be.

A kínaiak — mondja ez a japán parancs — olyan messze visszavonultak, hogy már nem kell attól félni, hogy Jeholt veszélyeztetik és ezért nincs értelme annak, hogy a hadmozdulatokat a csapatok folytassák.

Amennyiben a japán hadvezetőség

meggyőződést szerez arról, hogy a kínaiak ellentámadásától sem kell tovább félni, ez esetben a nagy fal másik oldalára vonja vissza csapatait.

Ez a jelentés azért érdemel különös elbírálást, mert a hadmozdulatok beállításának parancsa, egy bizonyos értelmében azt is jelentheti, hogy Japán lemondott arról, hogy Pekinget bevegje. Ezt azonban nem lehet feltételezni, mert Japannak nehezen lenne többé ilyen kedvező alkalmára arra, hogy Peking birtokába jusson, mint amilyen e pillanatban van.

Forr a bécsi katlan

Nagy mozgolódás a nemzetiszocialista fronton

Miről tárgyalnak az osztrák politikusok Budapesten

Bécs, április 23.

Az osztrák események váratlanul az érdeklődés homlokterébe kerültek. Tegnapi napról mára kipattant ugyanis, hogy az osztrák Heimwehrben nagy ellentétek vannak. Az ellenzék felvonult Starhemberg ellen és e pillanatban úgy látszik, hogy a harcban Starhembergnek kell meghátrálni.

A jelentés elmondja, hogy a Heimwehrben Starhemberg pozícióját Steidle alsó-ausztriai tartományi vezető és Huber salzburgi tartományi vezető fellépése ingatta meg.

Huber olyan nyíltan szembeszállt Starhemberggel, hogy Bécsben, az Imperial-szállóba vezetőségi gyűlést hívott egybe, amelyről a vezér, Starhemberg mit sem tudott.

Starhemberg, mikor ez a háttérmozgás tudomására jutott, megfenyegette a vezetőket, hogy ha az ellenzék harcot abba nem hagyja, megfosztja őket állásaiktól.

A Heimwehr ellenzékének harcaiba maga Dollfuss kancellár is beavatkozott. A kancellár arra akarta kényszeríteni az ellenzék vezetőit, hogy a harcot hagyják abba.

Bécsből úgy jelentik, hogy az ellentétek azért törtek ki, mert Starhemberg a Heimwehr legitimista szárnyához húzódott, míg az ellenzék vezetői a Heimwehrnek ezt a politikai irányát meg akarják változtatni.

Tekintettel arra, hogy Huber rokona Göringnek és így a Hitler-uralom nyomását is szállítani tudja, Starhemberg pozíciója erősen megingott.

AUSZTRIÁBAN NEM LEHET TÖBBÉ SZTRÁJKOLNI

A bécsi kormány ma minisztertanácsot tartott. A minisztertanács kimondta, hogy

a közüzemekben ezentúl nem engedélyezi a politikai sztrájkokat.

Ez a rendelkezés lehetetlenné teszi, hogy Ausztriában a szociáldemokraták, ezek után általános sztrájkot provokáljanak, mert a sztrájk nem lehet általános, ha a közüzemek munkásai ahhoz nem csatlakozhatnak.

A nemzetiszocialista fronton is nagy a mozgolódás. A stájerországi Heimatschutz vezetősége elhatározta, hogy összeműködik a nemzetiszocialistákkal és azoknak sorait erősíti. Ugyancsak erősen fellépett a nemzetiszocialistapárt azért is, mert a wienerscheidti fegyverleletnél nagyon sok olyan gyártmányú löszert találtak, amelynek csomagolása oroszországi eredetre mutatott. A nemzetiszocialisták ebből megállapítják, hogy a szociáldemokraták összeköttetést tartanak fenn a szovjettal és leszegzik, hogy az osztrák szociáldemokratákat fegyverrel az orosz szovjet látja el.

IDEGENFORGALMI PROPAGANDA, VAGY PERSZONÁL-UNIO

Az osztrák államférfiak budapesti látogatása foglalkoztatja most a politikai köröket. Mint ismeretes, Buresch volt kancellár néhány miniszterével Budapestre utazott. Hivatalosan azt mondták, hogy a volt kancellár azért utazik Budapestre, hogy ott idegenforgalmi

propagandát készítsen elő. A helyzet ugyanis az, hogy Budapesten a bécsi állapotokat illetőleg rémhírek vannak elterjedve. Buresch azt akarja Budapesten megmagyarázni, hogy ezekből a rémhírekből semmi sem igaz.

Ezzel a hivatalos magyarázattal szemben a cseh lapok viszont azt mondják, hogy

Buresch az osztrák-magyar perszonálunióról tárgyal Budapesten.

Tény az, hogy Bureschen kívül igen jelentős osztrák politikusok érkeztek meg ma Budapestre. Megérkezett Heindl volt kereskedelmi miniszter, Kohlmann volt pénzügyminiszter, akik hárman együtt Hennek budapesti osztrák követtel egyetemben ma délelőtt keresték fel Gömbös Gyula magyar miniszterelnököt.

A budapesti jelentés úgy tudja, hogy az osztrák államférfiak órákhosszat tárgyaltak Gömbössel.

Az idegenforgalmi propaganda ügyének megbeszélésére mindenesetre ez az idő egy kissé sok.

De az a tény is, hogy nemcsak Buresch érkezett meg, hogy Ausztriát reprezentálja, hanem szakminiszterek is jöttek vele, arra enged következtetni, hogy az osztrák államférfiak Budapesten mindenesetre jelentősebb dolgokat beszélnek meg, mint Bécs megcsappant idegenforgalma.

Kinevezték az új porosz kormányt

Berlin, április hó 23

Göring, aki Rómából Münchenen és Kölnön át tegnap érkezett vissza Berlinbe, ma átvette a porosz miniszterelnökség vezetését is.

Göring azonnal előterjesztette a porosz kormány névsorát Hitlernek, aki az ajánlott minisztereket kinevezte. A belügyminiszteri tárcát Göring magának tartotta meg, igazságügyminiszter Kerl, pénzügyminiszter Popitz és kultuszminiszter Rust lettek.

A többi miniszteri tárca még betöltetlen.

Laskay a rossz viszonyokkal védekezik

Budapest, április 23

A svájci borház-panama ügyében Antalfy vizsgálóbíró ma hallgatta ki először Laskay Dénest. Laskay Budapesten is ugyanolyan értelemben vall, mint amikor nakidején Svájcban és elmondja, hogy büncselekményt nem követett el. A magyar állam azért vesztette el a pénzt, mert kedvezőtlenek voltak a gazdasági viszonyok. Ártatlanságának igazolására Laskay előadja, hogy nemcsak az állam befektetett tőkéi veszték el ezeknél az üzleteknél, hanem elvesztett az ő saját orvosa is.

Herriot letiltották Párisból a tárgyalásról

Páris, április 23.

A francia kormány ma délelőtti minisztertanácsáról nem adtak ki hivatalos jelentést. Mégis annyi kiszivárgott, hogy a minisztertanács utasította az Amerikába érkező Herriot, hogy

a dollárpucss miatt legyen nagyon elővigyázatos, ne tárgyaljon.

hanem csak mint megfigyelő és informátor vegyen részt az amerikai tárgyalásokon.

A francia külügyminisztérium köréből még kihangsúlyozták, hogy Franciaország sohasem fog olyan javaslatot elfogadni, amely az aranyalapról való letérést célozza.

MacDonald ma egész délelőtt Roosevelttel tárgyalt. Délután más programja lett volna, de azt lemondta és késő estig az elnökkel tanácskozott.

Hir szerint az ezüst és a valorizáció kérdéseit tárgyalják, mert ezeknek eredményétől függ a többi kérdés: a vám, a leszerelés és a hadiadósságok kérdése is.

Az alagutjavítási időszak részletes vasúti menetrendje Bukarest és Brassó között

Bukarest, április 23.

A predeáli alagut bezárása következtében a Bukarest-Brassó között közlekedő vonatok menetrendje a következőképpen változott meg:

501-es személy indul Bukarestből 0.02, Predeálra érkezik 4.13, Tömösre tovább megy 5 órakor. 51-es gyors indul Bukarestből 6.47, Predeálra érkezik 10.34, Tömösre tovább megy 12.05-kor. Rapid indul Bukarestből 12.50, Predeálra érkezik 15.10, Tömösre tovább megy 16.35-kor. 505-ös személyvonat indul Bukarestből 13.05, Predeálra érkezik 17.34, Tömösre tovább megy 18.45

A Brassóból induló vonatok mentrendje:

502-es személy indul 0.50, Tömösre érkezik 1.27, Predeálra tovább megy 5.07, Bukarestbe érkezik 7.10-kor. 514-es személy indul 7.15, Tömösre érkezik 7.51, Predeálra tovább megy 9.25, Bukarestbe érkezik 13.05. 36-os gyors indul 13.20, Tömösre érkezik 15.58, Predeálra tovább megy 15.24, Bukarestbe érkezik 19.25. Rapid indul 15.28, Tömösre érkezik 15.53, Predeálra tovább megy 17.08, Bukarestbe érkezik 19.55-kor. 310-es személy indul 18.05-kor, Tömösön van 18.40, Predeálra tovább megy 20.15, Bukarestbe érkezik 23.28-kor. 52-es gyors indul 19.30, Tömösön van 20.05, Predeálra tovább megy 21.50, Bukarestbe érkezik 0.30-kor.

Botrányos antiszemita hecccek egy kiránduló-hajón

A Romania gőzös kapitánya nem tudta megvédeni utasait a diákok inzultusától

Bukarest, április 23.

A fellebbant antiszemita mozgalmak jellegzetes és szomorú eseményekkel bővültek. Konstanciai jelentés szerint a román hajózási társaság tulajdonát képező Romania gőzösn, amely Konstancából indult el Sztambul felé, súlyos antiszemita botrányok játszódtak le. Ezen a hajón egy nagy kiránduló társaság haladt a török főváros meglátogatására. Az utasok között több euzista és hitlerista diák is volt, akiket a nyílt tengeren elragadt a szenvedély és a zsidó utasokat inzultálni kez-

dették. A hajón kiros botrányok játszódtak le.

A zsidók a kapitányhoz fordultak védelemért, azonban a tisztikar tehetetlennek bizonyult a felelőtlen fiatalokkal szemben. A társaság a Principesa Maria nevű hajón tért vissza Sztambulból és a visszatérés alkalmával a botrányos jelenetek megismétlődtek.

Konstancában azután a kikötőparancsnokság és a rendőrség lépett közbe. A vizsgálat folyik.

Titulescu hazaérkezett és nyilatkozott a néghatalmi tervezetről, valamint a revízióról

Bukarest, április 23.

A politikai élet középpontjába váratlanul Titulescu került, aki hazaérkezésevel egyszerűen maga felé fordította a közfigyelmet. Titulescu pénteken este 9 órakor lépte át a határt Nagyikindánál. A kormány nevében Savel Radulescu külügyi államtitkár fogadta, aki Titulescut informálta a belügyi helyzetről. A külügyminiszter az újságíróknak a következőket mondotta:

— Egyenesen Cannesből jövök, ahol 7 napig tartózkodtam acélból, hogy befejezzem a kisántánt érdekében folytatott párisi tevékenységemet. Most kettős parancs hajtott haza: egyrészt jelentést kell tennem az uralkodónak az egyes nagyhatalmak által megindított revízióról, mo-

galommal kapcsolatban elért eredményeiről, másrészt részt akarok venni Lugosianu miniszter esküvőjén.

— Jugoszlávián átutaztamban 6 óra hosszat Szabadkán tartózkodtam, ahol találkoztam Jiftici szerb külügyminiszterrel. Háromórás beszélgetés után a jugoszláv sajtónak a következő rövid nyilatkozatot adtam:

— Boldog voltam, hogy alkalmam támadt Jiftics kollégámmal találkozni, akivel ismertem azokat a tárgyalásokat, amelyeket a kisántánt nevében külföldön folytattam. Mindenütt megnyugtató biztosítékokat kaptam, ami jogosan teszi, hogy a jövő elé bizalommal tekintünk.

— Ezután Jifticessel együtt a következő kommunikét fogalmaztuk meg.

Csernovicban még mindig izgatottak a kedélyek

Tovább terjednek az átfurcolt bacillusok

Csernovic, április 23.

Bukovina székvárosának békés lakossága a minapi pogromkísérlet után még mindig a pánik óráit éli. A lelkek, mondják a jelentések, nem akarnak megnyugodni a különösen a zsidó lakosokat nyugtalanító félelem.

Amărășescu, az elmozdított rendőrkésztor ma átadta hivatalát utódjának, Popescu rendőrfelügyelőnek.

A kormánypart csernovici tagozata rendkívüli ülést tartott, amelyen Sauciu Săveanu bukovinai miniszter elnökölt. A kiadott kommuniké hangsúlyozza, hogy a nemzeti parasztpárt a legelősebben elítéli „a szélsőséges bandák garázdálkodását”.

A bukovinai német párt hivatalos lapja, a Deutsche Tagespost további rombolásokra és támadásokra izgató cikkeket közöl.

SZÁSZOK ZSIDÓELLENES BOJKOTTJA PETELÉN

A marostordamegyei Petele községben, amelyet jobbra szászok laktak, 3 zsidó kereskedő is van. A szász lakosság amely csatlakozott a hitlerista mozgalomhoz, bojkottot szervezett a 3 zsidó kereskedő ellen, akiket — a kisebbségi sorsközösség és az emberi kultúra nagyobb dícsőségére — sikerült is kenyértelemné tenniük.

A német pártnak, amely tudja, mily végezetes messzeségekbe sodorhatja az egymás mellett élő nemzetiségeket az efféle durva akció, kötelessége lenne haladéknélkül és a leghatározottabban közbelepní.

MI KÉSZÜL BACAUBAN?

Dr. Marton Ernő zsidó képviselő pénteken megjelent a belügyminisztériumban és közölte, hogy értesülései szerint vasárnap euzista gyűlést rendeznek Bacauban, amely alkalommal zsidóellenes kilengésekre készülnek.

Marton formális biztosítékokat kapott a minisztérium részéről, hogy szigorú intézkedéseket fognak tenni.

Mironescu belügyminiszterrel Misu Weissmann képviselő közölte a bacau

gyűléssel kapcsolatos értesítéseket és aggodalmakat.

A belügyminiszter maga is a leghatározottabban megígérte, hogy a rendet minden eszközzel fenntartják. Bacauba zászlóaljnyi csendőrséget vezényeltek ki.

Teljesen elromlott az orosz—angol viszony

London, április 23.

Az orosz-angol feszültség egyáltalában nem enyhül. A British United Press jelentése szerint

a szovjet elrendelte, hogy az Angliával való kereskedelmi kapcsolatokat teljesen be kell szüntetni.

A kereskedelmi kapcsolatok megszüntetésének parancsa igen szigorú. Nemcsak azt rendelte el a szovjet kormány, hogy szovjet hatóságok a jövőben nem vehetnek angol árut, hanem azt is tilalmazza, hogy ezental orosz alattvaló angol hajón utazzék. Megtiltotta továbbá a szovjet, hogy orosz hajó angol kikötőbe befusson. A parancsoknak és rendeleteknek olyan jellegük van, amely azt mutatja, hogy a szovjet, amennyiben csak módjában áll az angol tranzitú forgalmat minden vonalon bénítani akarja. A cél az, hogy Anglia a szovjet áruk kitiltása miatt érzékeny és jelentős árokat szenvedjen és így Anglia előbb-több arra kényszerüljön, hogy Oroszországgal a kereskedelmi kapcsolatot ismét felvegye.

Ugyancsak londoni jelentés beszámol ezekkel a hírekkel kapcsolatban arról is, hogy a két elítelt angol mérnök kegyelmi kérvényt adott be az orosz igazságügyi kormányhoz. Londonban azt hiszik, hogy amennyiben a szovjet ezeket a kegyelmi kérvényeket kedvezően bírálja el, az angol-orosz gazdasági bojkott éle is meg-
enyhül.

Az egyik bukaresti lap ismét szenzációs magántáviratot közöl. Ez a jelentés azt

„A két miniszter megvitatta a napirenden levő kérdéseket és különösen azt a közös akciót, amelyet Genfben hajtának majd végre a lefegyverzés ügyében. Ezután tárgyaltak a kisántánt következő tanácsülésének munkálatairól s ezzel kapcsolatban megegyeznek majd Benessel is”.

TITULESCU A NÉGYHATALMI EGYEZMÉNYRŐL

A külügyminiszter a négyhatalmi egyezményvel kapcsolatban a következőket mondotta:

— A kisántánt nevében közöltem a nagyhatalmak képviselőivel, hogy hozzájárulunk a négyhatalmi tervezethez, sőt örömmel üdvözljük azt, amennyiben csak a nagyhatalmak saját érdekeinek védelmére szolgál. Nagyon szeretnénk mi is, ha ezen az úton a francia-angol-olasz ellentétek elsimulhatnának. De nem egyezhetünk bele soha olyan egyezménybe, amely akár közvetve, akár közvetlenül nyomást akarna gyakorolni a kisállamokra. Az úgynevezett kishatalmak a világháború után elért egyenlőségi jogukat semmiért a világon sem hagyják eladni. Ragaszkodunk a Népszövetséghez és szó sem lehet arról, hogy az esetleges négyhatalmi egyezmény olyan direktívumot létesítsen, amely felőlünk, de meghallgatásunk nélkül döntson. Mi sohasem fogunk beleegyezni és nem is fog soha megtörténni, hogy ez a négyhatalmi direktívum helyettesítse a Népszövetséget. Meg vagyunk arról győződve, hogy az ilyenfajta egyezmény lehetetlen. Daladier miniszterelnök és Paul Boncour külügyminiszter beszédei a francia kamarában, valamint a francia közvélemény megnyilatkozásai is megerősítenek ebben a hitemben, tehát bizalommal tekintek a jövő elé.

A REVÍZIÓVAL KAPCSOLATBAN

Titulescu kijelentette, hogy a revízió veszedelme nem mult el. Félelemre azonban nincsen ok, mert a kisántánt egy 47 millió államblokkot alkotott.

ZSIDÓ TILTAKOZÓ NAGYGYŰLÉS KOLOZSVÁRT

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg az Országos Zsidó Párt Kolozsvárt, az Építőmunkások Szövetségének nagyereményében a németországi zsidóüldözésekkel kapcsolatos tiltakozó nagygyűlést. Erdélyben ez lesz az első nagyszabású tiltakozó megmozdulás.

A gyűlésen részt vesz Fischer Tivadar, a zsidópárt elnöke és Misu Weissmann parlamenti képviselő is.

A beérkezett jelentésekből ítélve, a gyűlésen nagy tömegek fognak résztvenni. Hangok hallatszottak bizonyos ellentétekről is, azonban a kolozsvári rendőrkésztor a legteljesebb nyugalom fenntartásáról biztosította a vezetőséget.

mondja, hogy az orosz hivatalos lap bejelentette, hogy

Oroszország és a kisántánt államok között megindulnak a megnehtámadási tárgyalások.

A szovjet és a kisántánt együtt kötné meg a megnehtámadási szerződést ami azt jelenti, hogy

Oroszország nem tárgyalna külön-külön az egyes államokkal, hanem csakis a kisántánt államszövetséggel, mint jelentkező egésszel.

Ennek a tárgyalási formának az lenne az előnye, hogy nem kellene Oroszországnak Romániával az ismert vitás bészarábiát kérdést újból megtárgyalni, mert az a közös tárgyalásokon szóba sem kerülne.

E magántáviratot mindenesetre érdeklődéssel kell fogadni, mert a szovjet ebben az esetben ismét arról tenne bizonyosságot, hogy minden erejével azon van, hogy a francia hatalmi szféra alá kerülhessen és így biztosíthassa magát egyrészt a német támadásokkal, másrészt a keleti támadásokkal szemben is.

ARTIN DRAGEE az ideális fixáló, olcsó, használatos

SERRAVALLO
KINA BORA VASSAL.

Erősítőszert gyengélkedőknek, vérszegényeknek és lábbadozóknak.

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

KITŰNŐ IZŰ.

Több, mint 10.000 orvosi bizonyítvány.

J. Serravallo - Trieste (Barcola)

Kapható a gyógyszerárakban és drogériákban.

TOMCSA SÁNDOR RIPTORTJA:

Fall-premier Mükedvelőéknél

avagy:

egy báli éjszaka 1933-ban és vidéken

Es ami ezek körül van

Székelyudvarhely, április 23.

Nem, ezen nem szabad gondolkodni, nem szabad elteenni, hogy érék, még csak egyet aludni sem rá. Erre, hogy 1933-ban a vidék (mely szónak itt tisztán geográfiai jelentése van) hogyan fogadta a művészetet (mert mégis csak az akart lenni), hogyan költötte a pénzét (és hogyan csinálta úgy, mintha költené), hogyan használta ki egy báli éjszaka alkalmait, egyszerűen: mit változott ki az 1933-as és vidéki emberből egy ilyen zenés, parfümös, táncos, imitt-amott pénzbecserülő, sőt elvéve művészi aprópót?

És ezzel nem lehet várni, ezzel így kell ideülni az íróasztalhoz, így felfűtve impresziókkal, a szemben még a ráncos homlokokkal, melyeket ismét és ismét vidám táncos párok takarnak el, fülből a muzsikával, mely ha elhallik, hallgat, áttör a knock-outoltak hörgése, az orban pedig az illatoknak ezzel a költélével, melynek tetején úgy uszik a gond izzadsága, mint szent olaj a vízen.

Igy kell papírra tenni, így, hogy az ember még a felöltőjét sem veti le, így, ahogy kiszakad belőle kacagva-sírva, a közlés első nagy lélegzeteinek kritikátlanságával, fonákul, indiszkrétén, talán furcsán.

És miért?
Sosem lehet tudni: egyszer dokumentum lehet, — hogy milyen jól ment nekünk még 1933. husvétjában is.

Székelyudvarhelyen a mükedvelők előadták Fall Leó „Sztambul rózsáját”. Ez azonban csak alkalom, helység és választás. Eppen így lehetne Csíkszereda és „Mesék az írógép-ről”, Nagyvárad és a „Vigőzvegy”, vagy Beszterce és „Mágnás Miska”. Mindegy, mert már egyeztetünk minden vonalon: gazdaságilag, kedélyileg, a jövőt illetően és kulturálisan is. (Itt nem abban van a baj, hogy találkoztunk, hiszen talán még jó is válhat ebből az általános ölekezésből, csak ne volna az a találka-hely a tengerszín alatt!)

Mindegy, mert már mindnyájan kussoló polgárok vagyunk és mikor arcunkat egy gondtalanabb mosolyra készítenők elő, előbb szétnézünk, hogy a hivatalos helyről nem látja-e a pénzügyigazgató (az adót illetően), nem figyel-e egy másik ur a karzatról, kinek elveji miatt mostanában sok dolga volt a rendőrséggel (az esetleges számonkérését illetően), hátra (de méginkább) előre kémlelünk, hogy nem figyel-e az a harmadik ur, ki tegnap huszadszor küldött a múlt hónapban esedékes összegért és azt izentük neki, hogy a ravatalon vagyunk. És azért talán még nem haragszik, hogy nem haltunk meg, de hogy még mosolyogni is merészkedünk?!

Örök „en garde”-ban vagyunk, lessük a szemvillanásokat, hogy honnan várhatunk esapást, hogy mit szól hozzá az illető, mit olvas ki belőlünk, mit jegyezhet meg magának, mit profitálhat belőle és miért fenyeget, ha egy pillanatra emberré fededezünk.

Kezdjük ott, hogy már kilenc óra és a teremben még alig vannak. Egy, a helyzettel nem ismerős azt hihetné, hogy már vége is van az előadásnak, mert a színpad „pont” nyolc órai kezdettel fenyeget és azzal a büntető szankcióval, hogy a terembe vezető ajtókat az előadás megkezdésekor be lesznek zárva. A jártaian csodálkozása azonban még nagyobb lesz, ha megtudja, hogy az előadás csak háromnegyed tízkor kezdődik. Erről persze a rendezőség legelőször nem tehet. Mert

közönség lesz, már jönnek is, csak gondolom, felöltözve ott állanak az ablaknál és figyelik az utcát, aztán: „Na Feri, vedd a kabátodat, dr. Vezetőék már elmentek...” De az is lehet, — bár nem szeretnénk minden bolha-piszok mögött elefántot keresni, — hogy a tömeg hozzá van szokva ahhoz, hogy jól ne várjon. Sehol és semmilyen vonatkozásban. Hogy ugyanis csak kihasználják, számítanak rá, spekulálnak a pénzére, pártot maltereznek vele és nehéz ágyukat vontatnak.

Innen nézve, akkor igazán nem csoda, ha a közönség nem hagyja magát siettetni. Mert megtanulta, hogy sohasem érkezhetik elég későn.

Mindegy, a ruhatárnál akad megjegyezni való. Egy fiatal ember jön, markában őszinte örömmel mutatva egy egylest:

— Ezt megspóroltam a ruhatáron! Igaz is: miért adjak én egy kabátért öt lejt, mikor X. ügyvéd négyért adott tizet.

— Majd ad kevesebbet is — véli egy másik.

— Nekem, kérlek, egy lejem akkor is lesz, — hempereg bele az első valami szomorú optimizmusba. De most vidámak és frissek. En pedig elgondolom, hogy milyen kevés is kell a boldogsághoz: mindössze egy spórolt lejt és egy tönkrement társadalmi osztály...!

Közönség nagy volt, igazolásul annak, hogy a kenyér egyetlen konkurrensa a — cirkusz. Ebből: a lélek is megköveteli a neki kijáró kenyeret. Továbbá: politikánkban az a baj, hogy az illetékesek összetévesztik ezt a kétféle kenyeret. Ezért van aztán, hogy például az erdélyi hadirokkantak gyomor-kenyeret várnak a honatyáktól, de cirkusz-kenyeret utalnak ki nekik, abban a formában, hogy *Lupu* ökre meg *Solomonnal*. Ezért nem lát kegyed hadirokkantait cirkuszban. Mert a lelkek az jól van lakva.

De térjünk vissza a mi közönségünkhöz, mely nagy volt és meglepő türelemmel várta, hogy kezdjen már illatozni az a sztambuli rózsá. A közönség most, hogy már itt volt, türelmesen vár, mert ez a sztambuli növény biztosan jobb lesz, mint a holnapi nap. Türelmesen vártak, akik elől ültek, mert annál tovább láthatják őket ebben a kiharcolt pozícióban, akik pedig hátrábbra egyeztek ki ezzel a sorssal, nem akartak türelmetlenkedni, elvégre minnek csinálni feltűnést. Egy pár zajongó azért akadt: a potyajegyese.

A darab?
Ha jól emlékszem, abban az időben ez a Fall-operett világsiker volt, bár néhány pillérrel (ami a szövegrészt illeti) érthetetlen naivságokon, kinos és erőltetett szövegeken nyugszik. A muzsikája (amennyire érték hozzá) gyönyörű. A darab legnagyobb hibája mégis negatív: az akkori milió, felfogás és világszemlélet hiánya. Ferenc József megérkezett Budapestre, az oroszok békét kérnek, Törökország a központi hatalmak oldalán beavatkozott, Tisza István válaszol az interpellációkra, „Hulló falevel...” és este premier: Sztambul rózsája.

Igy érthető.
Az előadás?
A közönség nem ment sem a falnak, sem a Fallnak. Némely helyeken jól mulatozt (Beldovits Emil), némely helyeken nagyon eszébe jutott Lábass Juci. Ez persze nem lehet

zsinormérték, de nagyon érzett az előadásban az a bátorság, hogy két heti próba után kiálltak vele. Jövő húsvétra egész jól ment volna. A közönség mégis „lefelelt” a színpadon történeteknek, hol a vőlegény azon örvendezett, hogy a felesége pazarolni fog, hogy minden öt percben pezsgőt ittak, mit korlátlan mennyiségben hoztak a színpadok mögül, Svájcban négy korona volt a napi penzió, az apa tízmilliót menyasszonyt talált a fiának, de az már önzetlenül szeret, stb. stb.

Előadás után bál volt, a közönség pedig megoszott. És pedig úgy, hogy aki szeretett volna táncolni, az hazament, aki maradt, az nem igen akaródzott táncolni. Ezt két kis interjúból állapítottam. Mert megkérdeztem egy hölgyet, hogy miért megy haza?

— Mert táncolni szeretnék — válaszolta. Megfelelő bután nézhettem rá, mert a hölgy kérdés nélkül megismételte:

— Nem érti? Én táncolni szeretnék. Aztán egy urat szólítottam meg. Egy urat, aki direkt a táncra született.

A hulló hullónak is kívájjja a szemét

Ha az ügyvéd kollégáját hajtja végre...

Nagyvárad, április 23

Kinos botrány színhelye volt pénteken egy nagyvárad magánlakás. A párját ritkító eset annál is megdöbbentőbb, mert két ügyvéd a szereplője.

P. E. nagyvárad ügyvéd F. K. kartársával szemben házibértartozás miatt kilakoltatást fogantatosított. Az ügyvéd egy végrehajtó kíséretében feltett kalappal hatolt be kollégája lakására, ahol indulatos kiszólások közben valamennyi fiókot kiborított. A káromkodó férfi szótárában süri szerepelt a „szélhámosok” kifejezés, amely az ügyvéd garázdalkodását szótlanul szemlélő családot érthetően megdöbbentette. A kilakoltatást fogantatosító ügyvéd nem sokat teketóriázott, hanem miután szitkozódását befejezte, ki-méltlenül az udvarra dobta kollégája bútorait.

F. K. ügyvéd a jogtalan eljárás miatt kollégája ellen az ügyvédi kamaránál, a végrehajtó ellen pedig a törvényszék elnökénél tett feljelentést.

A szokatlan incidens Nagyváradon óriási konsternációt keltett.

Amikor arcszine fakó, szírkéssárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötrik, amikor epepangás, gyomorfájás, felfúvódás és fejnemzés kirozódik, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra 1-1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik a **Ferenc József** vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullét okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A száldobágyi csendörnek be kell mutatni a faluba érkező összes levelet

Hajza a pap, a bíró, a fiatalság és a kereskedők ellen

Nagyvárad, április 23

Megirtuk már, hogy a száldobágyi csendör vezetője éjszakai csendháborítás címén bíróság elé állította Szakács Géza református lelkész és Lucskai Károly községi bíró. Szakács tiszteletes konfliktusáról nagyvárad munkatársunknak most érdekes nyilatkozatot adott, amely újabb csendörünkényeskedésről rántja le a leplet.

Ez év januárjának egyik estéjén — meséli a lelkész — a késői órákban, lámpással a kezemben kimentem az udvaromra, ahol hirtelen **Sendoi Dimitriu** csendör szakaszvezetőt pillantottam meg. Mit keres nálam? — kiáltottam rá. Vizsgálatot tartok! — mondotta. Ettől kezdve napirenden volt az ellenségeskedés. A rossz viszony odáig fokozódott, hogy **Sendoi** betiltotta a Nőszövetség missziós estélyeit, amelyeknek az engedélye a hivatalos lapban is megjelent. A hitbuzgalmi összejöveteleket azóta sem tarthatjuk meg, mert mióta a karhatalom szétzavart, az asszonyokból és fiatal lányokból álló egyesület tagjai nem mernek összegyűlekezni. Er-

ről egyébként felettes egyházi hatósága: imnak is jelentést tettem.

A tiszteletes elbeszéléséből az is kitért, hogy **Sendoi** szakaszvezető hasonló magatartást tanúsított a baptista hitközséggel szemben is, amelynek vezetőjét egy **Lovas** nevű fiatallembert, a gyülekezetéről vitte fel a csendörökre.

A hatalmi túltengésben szenvedő csendör megparancsolta **Lucskai** bírónak, hogy a Száldobágyra érkező leveleket mutassa be neki.

A téli estéken megzavarta a falusi fiatalokat is.

A vakbuzgó csendör a falusi kereskedőkre is belekötött. Egy vasárnap málelisztet ment venni egy **Lázár** nevű kereskedőhöz, aki nem merie megtagadni **Sendoi** kérését és kiadta az árut.

Mondanunk sem kell, hogy a vasárnapi lisztvásárlást nyomban feljelentés követte.

A beugratott kereskedő, elpanaszolta az esetet a csendör felettes hatóságának, ahol megígérték, hogy vizsgálatot indítanak az ügyben.

Az egész ország előnyben részesíti

Gheorghe Stănoiu

főelárusító sorsjegyeit

BUCUREȘTI

Smârdan 2. — Calea Victoriei 38.

aki eddig a legtöbb nagy nyereményt fizette ki.
Sorsjegyet 1/8 125 - 1/4 250 - 1/2 500 - 1/1 1000 lejtért
vidékre utalványon vagy utánvétellel küldünk.

Egyedüli nagybani képviselőik:

GOLDSTEIN & ORNSTEIN
GALAȚI BUKAREȘTI

„Tricoline”
a selyem riválisa

A valódi „TRICOLINE”-ből készült ingek, gallérok, pizsamák, ruhák, kényelmesek, elegánsak és tartósak. A kiváló minőség és a minta finomsága változatlan marad, gyakori mosás után sem megy össze. Szép, elegáns és tartós. — Az eredeti gyártmány szelén a „TRICOLINE” szó van beszöve. A valódi „TRICOLINE”-konfekciók a „TRICOLINE” védjeggyel vannak ellátva.

A manchesteri „VEMCO”-műve kedvetl r e gyártmánya.

Az osztrák kereskedelmi miniszter tanulmányutja Magyarországon

Budapest, április 23

Jakoncig osztrák kereskedelemügyi miniszter meglátogatta Fabinyi magyar kereskedelemügyi minisztert. Fabinyi vendégséggel, aki voltaképpen tanulmányutra jött, Bánhidára utazott. Itt megtekintették a villamosközpontot. A két miniszter ezután a Komárom-Budapest közötti villamosvasutat nézte meg, amikor is Jakoncig a Kandó-rendszerű új mozdonyokat tanulmányozta.

Egy német író tragikus halála

Locarno, április hó 23

Mendelssohn Emánuel Félix német író a hegyeken keresztül Asconába igyekezett, ahol Erich Mária Remarque-ot, a neves háborús író látogatta meg. Visszafelé jövet Mendelssohn egy szakadékba zuhant és szörnyethalt.

Egyes lapokban a német író halálát halesetével kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy a hegyekben maga Remarque járt szerencsétlenül. Remarque halálhíre azonban az utabban érkezett cáfolat szerint minden alapot nélkülöz.

Imrédy magyar pénzügy-miniszter Genfben

Budapest, április 23

Imrédy magyar pénzügyminiszter a jövő hét folyamán Genfbe utazik, ahol részt vesz a pénzügyi bizottság ülésén. Az ülésen a Tyler-jelentés alapján Magyarország ügyének a tárgyalására is sor kerül.

Meghalt a francia kémfőnök, aki Mata Harit kivégeztette

Páris, április 23

Le Doux, a francia hadügyminiszterium kémirodájának a főnöke meghalt. Az őrnagy neve a világháborúban vált ismertté, amikor is Mata Harit, a szép exotikus táncosnőt kémkedés miatt bíróság elé állította és kivégeztette.

Pezsgőző betörők

Kolozsvár, április 23

A péntekről szombatra virradó éjszaka folyamán betörők jártak a Berde Mózes utca sarkán levő Körmeny-féle fűszerüzletben. A betörők a szomszédos ház pincéjéből falbontás útján jutottak a helyiségbe s onnan 10 ezer lej értékű árut és 150 lej készpénzt vittek magukkal.

A rendőrség, amelynek a betörés még kora reggel tudomására jutott, azonnal nyomozást indított és a tetteseket is letartóztatta. A falbontási módszer alapján megállapították, hogy a betörést Gero Lajos rovtomultu egyén követte el, aki legutóbb a járványkórházba akart betörni, de az őt megsebesítette fegyverével.

Az egyik kültekori kocsmában le is tartóztatták Gerét, aki bevallotta, hogy a betörést Szócs József nevű barátja társaságában követte el. A csendőrség csakhamar elcsípte Szócsot is, akinek udvarán elásva megtalálták az ellopott árut. A betörők két üveg pezsgőt már megittak és a pénzt is elköltötték.

A zsákmány maradványait átadták a károsult kereskedőnek.

A bírósági idézéseket is a posta fogja kézbesíteni

Bukarest, április 23

Pitulescu új postavezérgazgató tervet dolgozott ki arra, hogy a bíróságok idézéseinek kikézbítését a jövőben ne küldjék, vagy a rendőrség útján, hanem a postán keresztül végezzék el. Az egyik bukaresti lapnak adott nyilatkozata szerint illetékes körök komolyan foglalkoznak a tervvel és minden remény megvan arra, hogy az idézések kikézbítését a jövőben a postára bizzák.

Ötmillió liter rum gyulladt meg a londoni kikötőben

London, április 23

Szombaton, a kora hajnali órákban a londoni kikötőben elemi erejű tüzvész támadt, amelynek során sorozatos robbanás is történt.

A tüzvész a Nyugatindiai Társaság dokkján keletkezett, amelynek a raktárában

5 millió liter rum eddig ismeretlen okokból tüzet fogott.

A felhalmozott szeszmenyiség csakha-

mar óriási dördüléssel felrobbant. Az égő rum, amely kilométerekre terjedő körzetben fröccsent szét, több házat felgyújtott és számos járőrkön ejtett súlyos égési sebeket.

A kikötőparancsnokság értesítésére mintegy 150 tűzörség látott az oltási munkálatokhoz, a lángban álló dokk azonban ennek ellenére is teljesen megsemmisült. Az elégett rum értéke a három millió fontot is meghaladja s így a társaság óriási kárt szenvedett.

Gömbös magyar miniszterelnök a leszerelésről

Budapest, április 23

A pénzügyi bizottság szombati ülésén Farkas Elemér többségi képviselő — a honvédelmi költségvetés vitája során — visszautasította az ellenzéknek azt a vádját, hogy a kormányzat militarista felfogása. A kormány békét és nem háborus kalandot akar, amint ezt Gömbös minapi beszédében is kifejtette.

Hasonlóképpen cáfolta Farkas azt az ellenzéki vádat is, hogy a hadügyi költségvetés túl magas. A honvédelmi büdzsét ez évben is 8 és fél millió pengővel csökkentették, ugyannyira, hogy a csökken-

tés után a költségvetés végösszege, beleértve a nyugdíjakat és rokkant járadékat is, mindössze 87 millió 689 pengő. Ennél kisebb az összeg már nem is lehet.

Ezt követően Gömbös a leszerelés kérdéséről beszélt, ismertetve a francia és az angol javaslatot. Bizik a leszerelés sikerében. Majd a háború problémáját taglalta.

A mai generációban sokkal elrettentőbb a világháború emléke, sem hogy új háborút lehetne inszenzálni.

Egyébként szerinte, mondotta, a háborús veszély inkább a leszerelt, mint a felfegyverkezett államokban keresendő.

A marosvásárhelyi Iparkamara tiltakozik az új városi taxák bevezetése ellen

Marosvásárhely, április 23.

A marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara szombat délelőtt tartotta meg elnöki tanácsulását, amelyen Csik, Lőrincz és Udvarhely megye kiküldöttei is résztvettek.

Az ülést Mera Viktor elnöki beszámolója nyitotta meg, amelyben a gazdasági válság okaival foglalkozott, majd a vámfalak, védővámok és a kontingentálási törvény hátrányairól beszélt. Utána Rosenfeld Jenő, a Kereskedőtársulat elnöke beszélt, aki megemlítette, hogy a városi tanács be akarja vezetni az „ad valam taxát”, amely a városból ki és bejövő árut adóztatja meg. Minthogy a kereskedőket a husz százalékos városi

taxa is súlyosan érinti, tiltakozott az új megterhelés ellen. Lakatos Sándor dr. városi tanácsos válaszképpen kijelentette, hogy az új taxa megszavazásához a magyar tanácsadók nem járulnak hozzá.

Biró József dr., az Iparkamara főtitkára jelentést tett arról, hogy a román-magyar kereskedelmi kapcsolatok kiépítésének érdekében több tárgyalást folytatott Budapesten Grátz Gusztávvai, a Román-Magyar Kereskedelmi Kamara elnökével s reméli, hogy akciója eredményesen végződik.

Ezután titkos szavazás útján megválasztották az Iparkamara kereskedelmi szakosztályának elnökét. Az elnöki tisztséget Rosenfeld Jenő nyerte el.

Egy nagy filmkarrier, amely Szilágyosmlyórol indult el

Samesz Hecci elindul Amerikába, ahol Joé Paszternák világhírű filmrendező lesz belőle

Szilágyosmlyó, április 23

Joé Pasternák, az amerikai nagy Universal filmvállalatának európai igazgatója Szilágyosmlyón töltötte a húsvéti ünnepeket.

E rövid kis hír mögött nem is gondolná az olvasó, hogy milyen nagy karriérnek a konturjai húzódnak meg.

Egyezerkilencszázhuszban Pasternák Sámuel a szilágyosmlyói zsidó hitközség egy házfianak 18 éves fia, akit a Magura-alji kis város az apja foglalkozása után Sames Hecci néven ismert, a saját keresményén elindult Amerikába. A kis város kimondta rá a szentenciát, hogy megél a jég hátán is s ezzel a maga részéről le is zárta az ügyet. Hecci jó fiúnak ígérkezett már az utról irt szüleinek, megígérve, „hogy dolgozni fog”, hogy az itthon maradt hatgyermekes családjára életét megkönnyítse. És Hecci valóban betartotta ígéretét, a dollárküldemények röviddel azután, hogy kikerkezett Amerikába, megindultak. Nem nagy összegek, de elég ahhoz, hogy a beteg édesanyja gyógykezelni tudja magát.

MEGJELENIK A SZINEN JOÉ PASTERNAK

A filmvilágban rövidesen feltűnt egy új nagyság: Joé Pasternák, aki egyremásra alkalmazza a magyar színészeket s akiről csak nagy nehezen akarják elhinni a somlyóiak, hogy a pár évvel ezelőtt Amerikába kivándorolt Samesz Heccivel azonos. A színházi és mozi újságok különféle alkalmakból lekötött fényképfelvételeiből aztán valóban ráismernek ar-

ra a somlyói fiúra, aki egy-egy szenzációs ötletért már, mint fiatal gyermek-ember sem ment a szomszédokba. A forradalmi időkötő hónapokban történt, hogy Szilágyosmlyón kifogyott a villanykörte. Sürgősen be kellett tehát szerezni, mielőtt még a város teljes sötétségben maradt volna. Közvetlenül az impérium változás után ezért nyílt parancssal a villanytelep egyik tisztviselőjét felküldték Budapestre, a villanykörte beszerzése végett. A veszélyes utra egy kísértőt is vett magával. Kísértőül felesleges talán külön megjegyezni, hogy Samesz Hecci jelentkezett, megelőzőleg megállapodva az egyik kereskedővel, hogy egy nagyobb mennyiségű razolt hoz le részére, amit abban az időben szintén nem lehetett kapni. El is hozta, a kereskedő azonban időközben megbánta, hogy ilyen nagy mennyiséget hozott, nem akart annyi pénzt befektetni s ezért csak egy részt vette át. Hecci otthagya a kereskedőnél bizományba. Pár nap múlva azonban felkereste egyik barátját, elmondta, hogy hogy járt a kereskedővel s átadott neki 20 koronát, hogy menjen s magas áron vegye meg pro forma az egész razolt-szállítmányt s az átadott 20 koronával felpénzelje le. Ennek megtörténte után Hecci a kereskedőhöz ment s kérte, hogy adja ki a razolt, mivel egytétlen el tudja most adni. A kereskedő abban a boldog hiszemben, hogy még ő keres az át nem vett razolon, kifizette az árát s még hasznát is adott rá. A kereskedőn még ma is mulatnak a somlyóiak.

Ennek az ötletében gazdag selfrade

mannak az amerikai életét és karrierjét filmszerűen pergetjük le. Mig a nyelvet megtanulta, mint pincér kereste kenyerét. Innen egy ujonnan indult baby-krem gyár ügynökévé szegődött. Hogy az ismeretlen baby-kremnek reklámot csináljon gyermekeket alkalmazott, akiket elküldött a drogériákba, kereskedésekbe pénzrel kezükben, az általa képviselt kremért. Naponta három-négy vevő ment ki így az üzletből anélkül, hogy ki tudták volna szolgálni. Természetesen másnap, midőn megjelent a keresett baby-kremgyár ügynöke, örömmel fogadták. Nem sokkal ez után ismét, mint pincért láthatjuk. Ezúttal olyan helyen dolgozik, ahol reggel délben és este van csak forgalom. Itt jutott arra a gondolatra, hogy neki filmné volna a helye. Határai munkaidő volt négyórás megszaktításokkal. Reggel hatól nyolcig, délben tizenkettőtől kettőig és este fél hattól fél nyolcig. Az időközben moziban töltötte. (Amerikában reggel 7 órától van mozielőadás). Naponta három-négy előadást nézett végig. Éles szemével a rendezés művészetét lopta ki a darabokból, végül is arra az elhatározásra jutott, hogy ő is filmrendező lesz. A newyorki Studio-Restaurantban új pincér jelentkezett s mivel ügyes is volt, szükség is volt rá, alkalmazták. Ettől a naptól kezdve a morózus Allan Dwan, akkori legelső filmrendezője — aki örökre azért veszekedett a pincérekkel, amiért neki kicsi adag bifszteteket hoztak — nagyon meg volt elégedve a kiszolgálással. Az új pincér a szokottnál jóval nagyobb adagot hozott. Allan Dwan és az új pincér között hallgatolagos megállapodás volt. A pincér igyekezett azonnal kiszolgálni, ha azonban mással volt elfoglalva, akkor a főrendező várt rá inkább, csak hogy ő hozza ki az ebédjét. Egy barátságosabb pillanatban Allan Dwan szóba is állt a pincérrel, akitől megtudta, hogy tehetséget érez a rendezéshez s minden vágya bejutni a filmhez. Az eredmény azt lett, hogy a pincér a stúdióban, mint negyedik segédrendező kapott alkalmazást s munkája három hónapra keresztül abból állott, hogy a főrendező székét hordozza egyik helyről a másikra. Egy év elmultával már Allan Dwan első segédrendezője lett s az ő protekciója folytán ebben a minőségben kapott is egy filmrendezést, ami sikerült s ezzel megalapozta jövőjét. Miután a többi filmtémáit is sikeresen megoldja s felismerik benne azt a kivételes üzleti szellemet, amit még Európából vitt magával, az Universal Hollywoodból két hónapi időtartamra 1928-ban Berlinbe küldi ki ügyeinek elintézésé céljából.

LUXUS-KABIN.

Joé Pasternák filmrendező különös kéressel fordult az igazgatójához, kérte, hogy engedélyezze, hogy luxus-kabinban tehesse meg az utat Amerikából Európába. A furcsa kért meg is indokolta. A midőn kivándorolt, 38-an mentek egy kabinban. Valamennyiüknek végig kellett néznie egymás tengeri betegségét s ő akkor elhatározta, hogy vagy luxus-kabinban teszi meg az utat visszafelé, vagy se hogy. Az igazgató jó nevetett a dolgon s az egyébként szerény embernek, teljesítette kívánságát. Pasternák Joé főnökei teljes melegezésére tett eleget küldetésének s azóta sok két hónap telt el, de ő ittmár Európában s nem sokkal azután az Universal Filmvállalat európai igazgatója lett. Nem régebben protektora Allan Dwan európai körútja alkalmával meglátogatta Pasternákot s akkor tudta meg, hogy a Studio-Restaurantban minek köszönhető ő annakidején a szokatlanul nagy adagokat. Pasternák, hogy a morózus főrendező figyelmét magára vonja „üzleti befektetésként” tányérjára minden délben saját költségén meg egy fél adag bifszteteket helyezt.

A film pereg tovább. Pasternák megöszöl, titkárnőjét, a csikagói szöke Missst vette feleségül. 25 néma és 20 hangos filmet rendezett meg, ezek közül élete legkedvesebb darabját, a Fehér barátot, igazgatása alatt a világ minden részében futó Paprikát és ez év júniusában rendezik meg Budapestén László Aladár „Leány, aki mer” zene- és vígjátékát. Nőt Károly átdolgozásában, a főszerepben Gál Franciska és Paul Hörbigerrel, akiről a Paprika felvételeinél derült ki, hogy magyar származású, Pesten született s hogy két éves korában került el onnan. A Paprika és a Csókol Veronika felvételei alatt Gál Franciskától úgy megtanult magyarul, hogy a Leány, aki mer c. legközelebbi filmjében, ami német, magyar és román nyelven készül, már magyarul halljuk beszélni. E filmhez egyébként Erdélyből is visznek fel románul beszélő színészeket.

Joé Pasternák, a befutott Samesz Hecci megelégedett, aléte amire vágyott — szüleit és tetvéreit alaposan segítheti.

Helpert Ernő

Tordai Magyarok!

Mindenki tartsa faja iránti kötelességének a 23-iki községi választáson a **X** jelű önálló magyar listára leszávozni!

HIREK

A csecsemő kancellár

Az egyik német folyóiratban egy régi fényképet láttam: Hitler, néhány hónapos korában...

Pufók lábcsák, nefejejs szemek, a napfény játszik szőszke lenhaján... Óh, mily ártatlan, milyen gyermeketeg, e régi képen Hitler nem kaján!

Még csak gügyög, nem szónokol, beszél, — ül csendesen és két szemet mereszt... A pelenkán még távol a veszély: fehér terror, náci, kampókereszt!

Bocsássatok meg, hamvas kisdedek, de ha e képtől Máig eljutok, legyetek bár szőszkék és édesek, én rátok nézni többé nem tudok!!

Nemes Ferenc

— Milyen idő lesz? A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint május, keleten esős idő várható, megélénkült északi szelekkel.

— A Désről elbocsátott kolozsvári munkásokat ismét őrizetbe vették. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári állambiztonsági hivatal az elmúlt éjszaka őrizetbe vette azt a 15 vasúti munkást, akiket néhány nappal ezelőtt bocsátottak haza a dési internálótélepről. A munkásokat rövidesen átadják az ügyészségnek. A sziguranca felvilágosítása szerint, a zavargás után a munkásokat a sziguranca, onnan pedig Désre szállították, ahol őket még az ügyészségi vizsgálat befejezése előtt szabadlábra helyezték. Miután a sziguranca szerint a munkások államellenes cselekedetet követtek el, az ügyészségi vizsgálat érdekében történtek a letartóztatások.

— ÜRÖK NYUGDIJBA A TEMPLOM TORNYÁN KERESZTÜL. Tudósítónk jelenti: Schideg György 50 éves, háromgyermekes petrozsényi bányamunkás a társaság nyugdíjazta. A szerencsétlen családapa, akinek nyugdíját erősen csökkentették és természetbeni lakásából is kilakoltatták, elkeseredésében levette magát az ottani katolikus templom tornyából. Azonnal szörnyethalt.

— NAGYVÁRADAI HIREK. Tudósítónk jelenti: Péntek este a nagyváradai Szent László téren szolgálatot teljesítő rendőr észrevette, hogy valaki a görög katolikus székesegyház hátsó ajtaját fészegeti. A rendőr átvette magát a templom kerítésén és a gyanúsán viselkedő egyént elfogta. Megállapították, hogy az ismeretlen Németi Mihály 20 éves artístával azonos, aki az egyik mutatványos bódében produkálja magát. Németi tagadta, hogy fel akarta törni a templom ajtaját, minthogy azonban több alkulcsot találtak nála, kétségtelen, hogy bűnös szándék vezette. A fiatal artístát letartóztatták. — Ceizler Mátyás ifj. munkás, akit azért vett a rendőrség őrizetbe, mert annak idején a kommunista internált részére gyűjtögetett, immár 23 napja éhségstrájkot folytat.

★ „MILY CSODÁS ILLAT! Adjon kérem egyszerre két darabot!” Ezt fogja mondani Ön is, ha kezébe kerül először az utolérhetetlen illatú *Elida-Rond* szappan: orvona, szegfű, levendula, rózs, virágcsokor, Eau de Cologne.

Asira (Apolló) Mozdó

BRASSÓ, Telef 564

Április 21-étől, péntektől **UFA-szuperslágér**:

A FEHÉR DÉMON

Főszereplők: **HANS ALBERS, GERDA MAURUS,**
Rendező helyénél: **Trude von Molo, Peter Lorre.**Vasárnap d. e. nagy ifjúsági előadás: teljesen új **Ivan Mosjoukine** film fut.

Minden előadás szünetében fellép:

A DENEVÉR

12 tagból álló orosz operett-társulat

Ivan Dubrovin

hírneves rendező vezetésével

Az író így szól:

— Sohase beszélj készülő írásaidról még csak egy célzással sem. Végre, amikor írsz, az a vágyad, hogy közölj valamit. Ez mozgatja a tollad, serkenti alkotókedved. Ha másokat is beleavatsz tervedbe, azáltal is kielégülsz, hogy fecsegsz. Titokban jöjj össze muzsáddal, mint bűnös találkákra szokás, lefüggönyözött kocsikban, elhagyott cukrászdák különtermében. Amikor egy nagy munkába kapsz, légy körültekintő és óvatos, mint a gyilkos, aki előre megfontolt szándékkal követi el tettét, hónapokkal előbb tisztáz mindent, gondoskodik máshollete bizonyítékairól s nem köti a rendőrség orrára, hogy mit forral. Allítsd a bírálókat, az irodalom e rendőreit „befejezett tény” elé, hogy valamennyien ámulva fedezzék föl őrdígi ravaszaggal kieszelt, szívós akarattal keresztülvitt, ragyogó leleménnyel megoldott remekműved s hűledezve és mosolyogva csóválják fejüket, hogy ezt már mégse hitték volna.

Népszámlálás egy napon az egész világon

Érdekes indítvány a nemzetközi statisztikai hivatal előtt

Budapest, április 23.

A statisztikai adatok használhatóságának legfontosabb és nélkülözhetetlen feltétele, hogy az adatok felvétele homogén alapon nyugodjék. Ennek, a még olyan fontos és minden egyéb jelenség kutatásának alapját tevő népszámlálások felelnek meg. Annak ellenére, hogy az 1872-ben tartott szentpétervári nemzetközi statisztikai kongresszus is azt a határozatot hozta, hogy a népszámlálásokat a nullával végződő évek utolsó napján az éjfél állapott feltüntetésével hajtsák végre, az utolsó számlálást mégis igen különböző időpontokban rendezték, egyes államok pedig egyáltalán nem hajtották végre. A különböző időpontokban végrehajtott népszámlálások összehasonlítása nagyon nehéz, hisz ugyanazt az egyént, ha a különböző népszámlálások idején más-más területeken tartózkodik, többször számlálják.

— HARMATHNÉ NAGY MARGIT BRASSÓI HANGVERSENYE, — amint már jelentettük, — április hó 25-ikén, kedden este fél kilenckor lesz az Aulában. A műsoron a legkiválóbb magyar és idegen szerzők művei szerepelnek. Az érdeklődés egyre fokozódik a tehetséges énekesnő első hangversenye iránt. Kétségtelen, hogy ez a hangverseny meg fogja alapozni Harmathné Nagy Margit hírnevét, mert szakemberek szerint az énektudás pompás hanganyaggal párosul a kitűnő énekesnőnél. Jegyek a buzosori Hiemesch-féle könyvkereskedésben kaphatók.

— BANSÁGI HIREK. Tudósítónk jelenti: A temesvári rendőrség letartóztatta Romanuc Ferenc börtönviselt szélhámost, aki a Monopoltól lopott nyomtatványok segítségével több dohánycsempészt megbűntetett. A szélhámos csak nemrég töltötte le fél éves fogszámbüntetését, amit azért kapott, mert egy orvostól, akinél szolga volt, iratokat lopott. A ravasz szélhámos ebben az időben Francesco di Romano dr. néven szerepelt s azonkívül, hogy kábítószerekkel üzérkedett, a betegsegélyzővel kapcsolatosan is számos visszaélést követett el. — A temesvári kereskedők egyesülete vasárnap tartja évi közgyűlést, amelynek résztvevői az országos kereskedő mozgalom és a városi politika ügyében fognak állni.

— AZ ARTHUR COULIN EMLÉKKIÁLLÍTÁS BRASSÓBAN nagyobbára arcképeket ölel fel az elhunyt művész munkásságának csak egy kis töredékét mutatja be a látlat látogatóinak. Coulin működése a múlt század végére s a XX. század első évtizedére esett s így festményei is ennek az időszaknak az uralkodó izlését és festészeti modorát viselik magukon, a képek színeffektusai és vonalvezetései azonban a mai nézőt is lenyűgözik. Coulin mestere volt a rajzónak is, amit számos remek skicc és oda-vetettségekben is tökéletes vázlat tanúsít. Néhány tájkép és néhány hihetetlen finomságú akt egészíti ki az emlékkiállítás anyagát, amelyet április 30-ig, délelőtt 10 és 1, délután 2 és 6 óra között tekinthetnek meg az érdeklődők.

A tudományra és a gyakorlatra nagyon fontos volna, ha egyszer lehetőleg az egész világon ugyanazon a napon ugyanabban az órában rendeznének népszámlálást. Ennek érdekében Földes Béla dr. volt miniszter, egyetemi tanár, a Magyar Statisztikai Társaság tiszteletbeli tagja, azzal az indítvánnyal fordult a nemzetközi statisztikai intézet elnökéhez, Zehn Frigyes dr.-hoz, hogy a nemzetközi statisztikai intézet tegyen lépéseket egy világnépszámlálás rendezése érdekében, amely az egész világon mindenütt 1935 december 31-én történjék meg, Zehn Frigyes dr. most levélben értesítette Földes Bélát, hogy az ügyet a statisztikai intézet állandó hivatalával megbeszéli, a megbeszéléstől azonban nem sokat remél az úgy nagy nehézségeinek ismeretében, ezért a világnépszámlálás rendezése tekintetében pesszimista, bár elismeri, hogy „kétségtelenül sok szót az indítvány mellett”.

★ ORVOSI HIR. Dr. R. M. Imas belgyógyász és gyermekorvos hazaérkezett és ismét megkezdte rendeléseit Brassóban, Hirscher-u. 22. sz. alatt. Rendel: d. e. 11—12-ig és d. u. 2—5-ig.

— AZ ANGOLOK CSAK A SOKPÉNZŰ TURISTÁKAT SZERETIK. Jeruzsálemből jelentik: Az angol bevándorlási iroda megtiltotta, hogy 123 román turista, akik a husvéti ünnepekre Palesztinába utaztak, a haifai kikötőben partraszálljon. A rendelkezést azzal indokolták, hogy az utasoknál nincsen elegendő pénz a jeruzsálemi főrabbi, aki tudomást szerzett a történetekről, hasztalan interveniált, az utasok a hajón maradtak. A bevándorlási iroda intézkedése a palesztinai zsidóság körében óriási felháborodást keltett.

— A KOMORNYIK ÉS A VILÁGTÖRTÉNELEM. Henri Looedan, a híres francia akadémikus-drámaíró a rossz gazdasági viszonyok következtében kénytelen megadni műtárgyakban és történelmi kuriózumokban igen gazdag gyűjteményét. A gyűjteményt a napokban árverezik el a párisi Hotel Drouot-ban. Többek közt aróresre került XVI. Lajos mosókönyve, amelyből mindenki megtudhatja, hogy a francia király milyen időközökben váltotta a fehérneműjét. Ezt a jegyzőkönyvet évtizedeken át Cléry, a király komornyikja vezette. A világtörténelem azonban még egy komornyik lelkében is mélyreható változásokat idéz elő. A jegyzőkönyv hosszú időn át mindig e szavakkal kezdődött: *Öfelsége, a francia király ingei.* Egy napon azonban megváltozik a szöveg és így szól: *A volt francia király ingei.* Néhány hét múlva újabb változás: *Capet Lajos ingei.* Ezek után valószínű, hogy XVI. Lajos komornyika nem halt mártírhált a forradalom alatt.

★ A BRASSÓI VASUTASOK OTTHONA ÉS TEMETKEZÉSI EGYESÜLETE 1933. május 7-én délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlést Szák-utca 2. sz. alatti saját házában. Az alapszabályok előírása szerint, ha a jelzett időben a gyűlés nem volna határozatképes, egy órával később (délután 4 órakor), tekintet nélkül a tagok számára, a gyűlés megtartatik.

★ A MAJUS 4-én tartandó húzásra való tekintettel a Fortuna sorsjegyiroda, (Brassó, Weisz Mihály-utca 5.) közli, hogy folyó hó 23-án és 30-án, a vasárnapi napokon, valamint május 1-én, a szokásos munkaszünet ellenére, nyitva lesz, hogy a közönségnek alkalma legyen ezeken a napokon szerecsesorsjegyeket vásárolni.

GEORG SALING GÁTFUTÓ VILÁGBAJNOK HALÁLA

A losangelesi olimpia 110 méteres gátfutásának győztese, a Jowa-egyetem hallgatója, mint megirtuk, autószerencsétlenség következtében elhunyt. Saling leg jobb ideje 14.2 mp, volt, azonban nem hitelesítették. 14.4 mp-es időjével hitelesen beállította a világrekordot.

Április...

Ez a bágyasztó, fanyarul édes, fiatal áprilisi nap, ez az enyém!
A zsiros rügyekből tavaszillat csordul.
Biztatgatom magamat: minden jóra fordul...

Ez a szeszélyes, derülő-boruló rámcsapó áprilisi nap: megint a kezdet...
Indulj szívem szaporán a tanaszodó estben!
Uj lélek göze kalapál a régi testben...

Azt mondják: bolond az április!
Mondják ezt rád is!
Hol a fű szele, hol lángol a napja.
Igy kanyarul bűra, örömré a te szád is...
Ó, szíved, vad szeleidet röptesd fel, s ragyogtasd fel rőt napodat!
Bolond?... vagy bölcs vagy?...
Kinek mi köze hozzá!
A te tilkod marad...

SOMLYÓ ZOLTÁN

— MAROSMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Mózsá János vállalkozó autóbussza Szászkeresztúr község közelében az árokokba fordult. A 34 utas közül 32 könnyebb sebesülést szenvedett. Egyeseket kórházba szállítottak, míg a többit gyors orvosi segélyben részesítették. A baleset okairól hiányoznak a közelebbi részletek. — Gaborean Mária csergedi lakos nyomora miatt a kutba vetette magát. Mire ráakadtak, már megfulladt.

Hétfőn tárgyalják a brünni ísiszta puccspört

Brünn, április 23.

A fasiszta puccskíséret bűnügyének főtárgyalása április 24-én kezdődik. A tárgyalást a katonai mozihelyiségben tartják meg. A tárgyalás több hétre van kontemplálva.

Eddig 57 tanút idéztek meg, de ez a szám a tárgyalás folyamán még emelkedni fog.

Staféta verseny Brassóban

Brassó, április 23.

A brassói atlétikai liga vasárnap újabb atlétikai versenyt rendez. Ezuttal staféta verseny lesz, nagyrészt a mezői futóverseny utvonala, amelynek főcélja az atlétika iránti érdeklődés felkeltése.

A verseny délelőtt pontosan kilenc órakor kezdődik. A rajt az Olympia-pályán lesz. Az utvonat: cenkalatti sétány, Rézso-körút, Grafft-patak, Olympia-pálya. A négy-négy emberből álló staféták végig, váltás az Olympia-pályán, vagy a pálya előtt lesz. Eddig nyolc csapat nevezett be: a DHB három, a KTV két, az Astra két és az IAR egy csapatot. A verseny érdekessége, hogy az IAR csapatában szalad Gáll Lajos Balkán-olimpiai bajnok is, aki, mint az IAR-staféta első embere indul, azonban a váltás után tovább szalad és négyszer futja végig a távot, vagyis a teljes staféta utvonalt, ami körülbelül 15—17 km. távnak felel meg.

KÖZGAZDASÁGI
HIREK

(Bécs) Egy kompenzációs üzlet folyik, melyben az osztrákok elektromos gépeket szállítottak Orményországba, 3 ezer q orosz vaj bevételét engedélyezték Ausztriába. Ezt a mennyiséget a bécsi piac azonnal felvette, mert az utóbbi időben a belföldi vaj felhozatala erősen visszaesett.

*** KÖZGYÜLÉSI MEGHÍVÓ** a Brassói Népközségi Részvénytársaságnak 1933. évi május 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a k. kath. elemi iskola rajztermében tartandó XLIX. évi rendes közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó, a jegyzőkönyv hitelesítése. 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1932. üzleti évről, egyelőbízottság jelentése az elmúlt év zárszámadásai kapcsán az elmúlt év zárszámadásai kapcsán: a mérleg, nyereség-vesztés számlái, a felmentvények megadására vonatkozó határozathozatal. 3. Jelentéstétel: a) a bank kényszerregezési ügyéről és felhatalmazás annak módosítására. b) a konverziós adóssággal való megkezelés ügyéről. 4. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása. 5. Esetleges indítványok, az alapszabály 31. §. j) pontja szerint. Ha a közgyűlés nem lesz határozatképes, úgy az alapszabály 30. §. a) pontja értelmében, a megjelentek számára való tekintettel, 14 nap múlva, vagyis folyó május hó 21-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a k. kath. elemi iskola rajztermében megújított gyűlésen fog dönteni. Ezen elhalasztott gyűlésre újabb meghívó kiküldetni nem fog s így az 1933. május 21-ére kitűzött közgyűlésre ezúton hívatnak meg a t. részvényesek. **Figyelmeztetés!** Azon tisztelt részvényesek, akik a székhelyen kívül laknak és az alapszabály 7. §. a) pontja értelmében jogait a közgyűlésen gyakorolni kívánják, úgy kötelesek esetében részvényeiket és irásbeli meghatalmazásukat a közgyűlés megtartását előző nap déli 12 óráig intézetünk pénztárnál elismervény ellenében letenni. Mérleg per 1932. december 31. Aktív vagyón: Készpénz és valuták 106.732.— Bankkövetelések 1.378.740.— Váltók 83.728.509.— Folyószámlaadások 31.254.706.— Értékpapírok 91.519.— Ingatlanok 12.527.147.— Leltár 975.925.— Átmenetiek 256.180.— Adások különféle fedezetűk 3.871.443.— Passzívák: Részvénytőke 20.000.000.— Nyugdíjalap 1.679.413.— Betétek könyvekre, folyószámlán és devizákban 105.658.246.— Visszszámítás, a Nemzeti Banknál és más intézeteknél 16.141.579.— Osztalék, fel nem vett 474.473.— Hitelezők 7.180.315.— Veszteség 4.163.325.— Óvadék, garancia és nyilvántartási számlák 5.026.203.— Brüssz, 1932. december 31. A Felügyelőbizottság. Az Igazgatóság.

*** (Páris) Hivatalos terméskelés szerint az időjárás meleg és a vetések igen jól állnak. Számottevő panaszok alig érkeztek. A gabonapiacokon a buza a segítőakció következtében megszilárdult. A mezőgazdaság nagy érdeklődést mutat a kormányának 115 frankban megállapított, legfeljebb 500 ezer tonna mennyiségre vonatkozó buzaármaximálása iránt. A francia malmok jelenleg csak 96 frankot kínálnak a buzáért, ennyitért pedig a gabnák nem hajlandók buzát eladni.**

*** # MEGHÍVÓ.** Az Általános Kereskedelmi Részvénytársaság 1933. május 11-én délelőtt 10 órakor Brassóban, a Brassói Általános Takarékpénztár, Lencsér 31. sz. alatti székházának üléstermében tartja XIII. évi rendes közgyűlést, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése. 3. A mérleg megállapítása. 4. Felmentvény megadása. 5. Alaptőkeleszállítás és az alapszabályok 6. paragrafusának megfelelő módosítása. 6. Igazgatóság és felügyelőbizottság választása. 7. Indítványok. 8. Bezáró. Brassó, 1933. április 6. Az igazgatóság. Megjegyzés. A közgyűlésen csak azok a részvényesek gyakorolhatják a részvényeseket megillető jogokat, akik részvényeiket a közgyűlés napján a közgyűlés helyiségében az e célra kiküldött bizottság előtt 9 órától a közgyűlés megnyitásáig (alapsz. 23. §. 1. bek.), vagy a társaság központi irodájában, a Brassói Általános Takarékpénztár brassói cégnél, 1933. május 10-ig bezárólag (alapsz. 25. §. 2. bek.) és az igazgatóság 1933. április 6. határozata) nem járt szelvényekkel együtt elismervény nélkül letétbe helyezik.

*** (Belgrád) Minthogy a meglévő három jugoszláviai selyemgyár és a belföldi selyemhernyó-tenyésztés már abban a helyzetben van, hogy a belföldi szükséglet elláthatja, a jugoszláv kormány a legközelebbi időben vámmal akarja megterhelni a nyersselyembet. Ez a vám a kész selyemárak vámjával lesz körülbelül 200**

AKTUÁLIS SPORTSZEMLE

A sporthírlapíró és a sportpropaganda / A középeurópai futball minden nemzete felvonul Bukarestben / Egy pár szó a Balkán-Kupáról
A pesti Hungária lesz az edző társa a román válogatottnak

Bukarest, április 23.

Az egyik román sportlap legutóbbi számában „Sportpropaganda” cím alatt vezércikket közöl Camil Petrescu tollából. A cikk arra mutat rá, hogy a minél hatásosabb reklám kedvéért a sportsajtó rendszerint helytelenül informálja a közvéleményt, aminek azután, az érdemtelen túlzás következtében, maga az igazi sportpropaganda issza meg a levét.

Habár a cikkben foglalt kifogások — mégha szerénytelenség nélkül is mondjuk ezt — nem érintenek bennünket közelről, Camil Petrescu tolla ezúttal a román sportéletnek egy olyan mély és régen sajtó pontjába vágott bele, hogy az őszinte propaganda érdekében, az abban foglaltakat csak helyeselhetjük. Hiszen Romániának, ahol a stoplikat, vagy szögeket

egyelőre gyermekecipőkre erősítik, még nagy szüksége van az igazi sportpropagandára.

Mi azonban nem az ugynevezett mecsket bereklámozó cikkek túlzásait tartjuk a legnagyobb hibának, mert — ha már ennél a témánál tartunk — sokkal súlyosabban hibáztathatók azok a cikkek, melyek tiszta sporteseményeket a politika, vagy más hasonló, de semmi esetre sem sporthoz tartozó szempontok érdekében írnak.

Milyen fogalmat alkothat például magának a magyar sportról az a román közvélemény, amelynek nemrégiben az egyik sporthírlapíró azt a tanácsot adta, hogy ha a magyar sportolók közelednének a románokhoz, akkor a románok válaszára rövid, de annál velősebb: „egy jól irányított rugás a hátsó félbe” — legyen?

A bécsi Wacker Bukarestben

A prágai Sparta nagyszerű bukaresti vendégszereplése után az Unirea Tricolor újabb csomaggal gondoskodott Bukarest részére. A bécsi Wacker hivta meg április 30. és május 1-re, hogy két mérkőzést játsszék az Unirea Tricolor és a Venus ellen. A cseh futballsport után, tehát az osztrák hivatásos labdarúgás is bemutatkozik ezidén Bukarestben és, hogy teljes legyen a középeurópai futball felvonulása, május 10—13 és 14-én — amint már megemlékeztünk róla — a pesti BSZKRT csapata is lejön három mérkőzésre.

Kissé nagy fába vágta azonban az amatőr BSZKRT a fejszéjét akkor, amikor a cseh Sparta és egy osztrák Wacker bemutatkozása után közvetlenül, a magyar labdarúgást kell méltóan reprezentálnia a román fővárosban. Aki azonban közelebbről ismeri a magyar amatőr futball mai nivóját, nem fog különösebben aggodni azon, hogy a fenti két nagyevű

vendég után egy magyar amatőr-csapat fog ugyanazon közönség előtt bemutatkozni.

A BSZKRT játékeje ma igen közel áll a nagyobb proficsapatok tudásához. A stílusa pedig megvesztegetőbb, mint akármelyik proficsapaté. Azonkívül hatalmas erénye a magyar amatőr-futballnak, hogy csatárai aránytalanul gólröbbségek, mint a hivatásos labdarúgók. Nem kell egyebet említenünk, minthogy az elmúlt évadban a magyar amatőr válogatott úgy az osztrákoknak, mint a jelenleg nagyon jó cseheknek csekély nyolc gólt rugott.

Ezekután úgy hisszük, hogy talán még szerencsésebb megoldás a Sparta és a Wacker játéka után egy proficsapat helyett a BSZKRT csapatának bemutatása. Ez az állításunk csak addig látszhat esetleg túlzásnak, amíg a BSZKRT tudásáról a közönség is meggyőződhetik.

Előkészület a Balkán-Kupára

A Balkán Kupára, mely június 3-án veszi kezdetét, a futballszövetség óriási előkészületeket tesz. Ezúttal azonban nemcsak az erkölcsi részre fektet nagy súlyt, hanem a kellő sportbeli előkészületeket is szem előtt tartja. A válogatást a legnagyobb gonddal kezdte már most meg és minden fontosabb meccsre titkos megfigyelőket küld ki, hogy a számbajöhető játékosok formájáról még válogatás előtt, a legalaposabban informálódjék.

Mégsem hallgathatunk el azonban egy igen fontos körülményt, amely dacára minden tervszerű és gondos előkészületnek, elkerülte a illetékesek figyelmét. A válogatott csapat mindjárt első szereplésnek a Balkán Kupában fog kiállni, anélkül, hogy előzőleg valamilyen nemzetközi mérkőzésen már összeszokott, vagy legalább is megedződött volna.

Románia ebben az évadban még egyetlen nemzetközi mérkőzést sem játszott. A válogatott csapat még egyszer sem volt

együtt és így hiányzanak azok a nélkülözhetetlenül szükséges tapasztalatok, amelyek alapján azután egy olyan fontos nemzetközi erőpróba, mint amilyent a Balkán Kupa jelent. Románia csapatát megfelelőleg összeállíthatják. Ez egy olyan fontos körülmény, ami nem lett volna szabad az illetékesek figyelmét elkerülnie, különösen akkor, amikor itt van Romániának a magyarok ellen hátralevő amatőr kupameccse, amelyet amugyis szeptember 30-ig le kell játszani.

Ezt a mérkőzést eredetileg most, május 7-re tervezték, amikor ugyan bajnoki program (NAC—Venus többek között) lett kijelölve, de amely programot a román-magyar meccs érdekében amugyis eltoltak volna.

Nem kell különösebben részletezniünk mekkora előnyt jelentett volna román szempontból, ha a Balkán Kupára a válogatott csapatot már egy magyar-román meccs gazdag tapasztalatainak a segít-

millió dinár értékű nyersselymet importált.

*** (Bécs) A kereskedelmi miniszter munkakalkom teremtési javaslatát a minisztertanács elé terjesztette a bankok és iparvállalatok által rendelkezésre bocsátott 180 millió hitel keretén belül. Egyelőre azonban csak 18 millió shilling áll rendelkezésre, amelyből az utépítésre szánt 8 millió jelenti a legnagyobb tételt, mivel az utépítésnél a munkabérek teszik ki a költségek mintegy 65 százalékát és így ezen az uton lehet legtöbb kilátás a munkanélküliség csökkentésére. A „Tauernbahn” elektrifikálására 3,2 millió irányoztak elő. Ezt az összeget öt év alatt személtakarítással hozzák be. A Bécs—passau távkábel előmunkálataira 2,5 millió shillinget irányoztak elő. A szállodai adósságrendezésére 2 millió shillinget fordítanak oly módon, hogy a rövidlejárta adósságokat hosszulejára**

tura konvertálják. Az idegenforgalom előmozdítására 0,5 milliót, az állami épületek tatarozására pedig 1,8 millió fordítanak. A munkálatokat nyilvános árlejtés után adják ki.

(Sidney) A látható buzakészlet 20 millió bushel, az előző heti 75 millió bushellel és a múltév hasonló időszakában levő 68 millió bushellel szemben.

(Prága) A főzéklékélek bevitelében érdekelt csoportok nem tudtak kellő időben megegyezésre jutni a szindikátus kérdésében s így ez most már csak öszrevalik ismét aktuálissá. A főzéklékélek bevitelét mégis erősen korlátozzák. A gyümölcstermelők és kereskedők körében meglehetősen ellenszenvvel fogadták a szindikátus tervét, aminek oka főleg a kereskedelmi politikai nehézségekben keresendő. Ezek szerint tehát ugylátszik, egyelő-

re nem lehet szó a gyümölcs- és főzéklék-szindikátusról.

*** (Temesvár) Resica és Karánsebes között 40 kilométeres távolságban külön vasúti vonalat építenek. A munkálatok még a tavasz folyamán megkezdődnek. Az 500 millió lejes építkezési költséget teljes egészében a Resica-Művek fedezi, amely évi 50 millió lejes adóját ily módon előre befizeti. Az építkezés előreláthatólag 5000 munkást foglalkoztat. A Resica-Bukarest közötti vonal teheráru szempontjából az új vonal építése révén 23 órával rövidül meg.**

Követeljen kimondottan eredeti

“OLLA”

GUM...?

Követeljen kimondottan eredeti OLLA-t, mely évtizedek óta elismert vezető minőség!

BUDAPEST

Svábhegyi Szanatórium

Speciális kezelések, speciális berendezések

asthma, migrén, szénalázás

beteg részére.

ségével állíthatnák össze. Nagy hiába volt tehát a szövetség részéről, hogy ezt az alkalmat nem használta ki, mert ezzel akárhogy is összezsufolódt volna a tavaszi nemzetközi program, — ami egyébként az éppen nemzetközi műsort nélkülöző román labdarúgás részére nem is olyan nagy szerencsétlenség — még anyagilag is jobban kifizetődött volna ezt a mecsset tavasszal megrendezni, mint ősszel, amikor már sehasem olyan nagy az érdeklődés.

*** A szövetség, úgy látszik, — ha kényeszer megoldással is — most ezt a mulasztását igyekszik helyrehozni egy másik tervével.**

Május 27 és 28-ra ugyanis Bukarestbe hivta vendégszerepelné a Juventus futballklub a pesti Hungária proficsapat első garnitúráját.

Május 28-át azonban a szövetség magának tartotta fenn, azzal a céllal, hogy e napra valamilyen ellenfelet keres a Balkán Kupára már összeállított válogatott csapatnak, hogy ha utolsó pillanatban is, de még egy erőpróbanak vessen alá a kijelölteket.

A Juventus tehát legfeljebb csak május 27-én játszhatott volna a Hungáriával, de annál jobban jött azonban a szövetségnek ez a meghívás, mely így a második napra megegyezett a Juventus-sal, hogy 28-án viszont a válogatott csapat játsszék a Hungária legénységével. Így azután első nap a Juventus-sal játszik a Hungária, míg másnap a Balkán Kupára készülő nemzeti válogatott lesz az ellenfele.

A Hungária csapata nagyon szép és fair futballt játszik, úgy hogy a válogatott csapatnak tényleg nagyon jól fog jönni egy ilyen összecsapás.

S. N.

Rövid sporthirek

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi mérkőzéseinek bírái a következők lesznek: NAC—Unirea—Tricolor Klein Károly. A váradi csapat azonban tiltakozott az ismeretlen bíró játékvezetése ellen s így valószínűen Xifando, a kiváló bíró vezeti le a nagy mérkőzést. A CFR—Gloria mérkőzést a piskii Sebesan vezeti, a Ripensia—Soimii bírája Burdan (Arad), a Romania—Tricoloré Morár Teofil, a TMTE—Brasoviac Radulescu Costel lesz. Vasárnap Párisban Franciaország—Spanyolország válogatott labdarúgó mérkőzés lesz.

Athénben negyvenezer néző előtt folyik Görögország—Egyiptom és Athén—Lauzanne atlétikai verseny. A görögök az első nap mindkét versenyen nyertek. 53,5:28,5, illetve 51:44 arányban.

Robert Paul, a tavaly feltűnt francia távugró legutóbbi versenyén 750 métert ugrott.

Női atlétikai világbajnokság lesz 1934 augusztus 16—18-án Londonban.

Sport

Brassó vasárnapi sportprogramja

Brassó, április 25.

Gazdag sportprogram várja vasárnap Brassó város sportkedvelő közönségét. Időrendi sorrendben tekintve az egyes eseményeket, a következőkben ismertetjük az egyes versenyeket, melyek mind a város egyetlen sporttelepén, az Olympia-pályán zajlanak le:

Délelőtt 9 órakor: a staféta verseny rajtja nyolc csapat indulásával. Váltás 12-14 percenként.

10 órakor: Olympia-IAR elsőosztályu bajnoki mérkőzés.

Délután 1 órakor: Brasovia komb.-BMTE komb.

3 órakor: Astra-Ivria elsőosztályu bajnoki mérkőzés.

5 órakor: TMTE-Brasovia mérkőzés a Nemzeti Bajnokságot. Bíró: Costel Radulescu.

RAKETT-HUROZÁS

SELYEMHURRAL 220 lej

ANGOL BÉLHURRAL már 270 lejtől

Videóknak 24 órán belül a beküldött útiókat postázom

TRITSCH, Sportáruház, BRASSÓ, Str. V. Mihály (Kolostor-utca) 20. sz.

Szerkesztői üzenetek

— „Öt éves B. L. előfizető”. 1. Nem kerül nagy áldozatba. Vegyen egy magyar elemi iskolai nyelvtant. Ha gondosaa átböngészti, megtanulja. Egyébként mi meg vagyunk elégedve az ön helyesírással. 2. Nem lehet a kérdésre két-három mondatban válaszolni. A nemek vonzalmá a szerelem. Ennek a vonzalomnak nemcsak fizikai, hanem lelki tényezői is vannak és ezeket megmagyarázni nagyon nehéz és hosszadalmas. — P. I., Zsibó. Utánanézünk. Bukaresti szerkesztőségünk jelentése alapján irtuk meg a hirt. Ennyit sikerült megállapítani. És azt is, hogy az információt a bukaresti rendőrségtől kaptuk. Tessék az egyesületet oda-utasítani. — Több csikszeredai. 1. A 14 százalékos kamatmaximálás 1951. április 2-án lépett életbe és ma is érvényben van, azzal a módosítással, hogy a kamat maximuma a Banca Naționala által számított hivatalos kamatláb és 5 százalék. 2. A Banca Naționala kamatlába abban az időben nyolc százalék volt. A jegybank ilyen kamattal mellett számította le minden intézetnek váltóit. — K. J., 41.044. számú előfizető. P. Az A. B. C. fokozatok pontos megállapítását majd csak a törvény végrehajtási utasítása adja, amely azonban még nincs készen. Ha elkészül, a B. L. részletesen ismertetni fogja. Másik kérdésére néhány napon belül sorsjegy üzeneteink között válaszolunk. — L. Mihály. A budapesti technikai és anyagvizsgálati hivatal címe Budapest, VIII. József-körút 6. A mintavásár május hatodikán kezdődik és május 15-én zárul. — H. F., Gyergyószalmás. A kiigazított

hibát köszönjük. Leghelyesebb, ha ügyvédhez fordul. Az ügyvédet a hatóságok feltétlenül meghallgatják. — I. K., nyug. miniszteri tanácsos. Néhány héten belül ismét hozzáférünk folytatásos regények közléséhez. Addig szíves türelmét kérjük. W. Mihály, Nagy-szeben, 267. számú előfizető. A biztosítási kötvények visszavásárlása a következőktől függ: 1. Attól a kortól, amelyben a biztosított volt, mikor a biztosítást megkötötte. 2. A biztosítás időtartamától. 3. A biztosítás módjától. 4. A biztosítási kötvény általános feltételeitől. 5. A visszavásárlás időpontjától. 6. A biztosítás összegétől. Az Ön esetében, úgy látjuk, úgynevezett népbiztosításról van szó, amely sorsolással volt egybekötve. Tekintettel arra, hogy a biztosító társaság itt nagy rizikót vállalt, ennek a biztosítási kötvénynek nagyon csekély a visszavásárlási értéke. A visszavásárlási érték, amennyiben a biztosítás időtartama 15 év, tízezer lejneként, körülbelül így alakulhat: a harmadik évben 980 lej, a negyedikben 1447 lej, az ötödikben 1954 lej, stb. stb. Ezek szerint 50 ezer lejes biztosítás esetén a negyedik évben annak visszavásárlási értéke 7235 lejt tenne ki. — Sz. A. Mih. Tájszólásban mindent lehet használni. Eppen azért tájszólás, hogy eltérjen az irodalmi és hivatalos nyelvtől. „Celet löttem”, ezt a kifejezést is lehet használni és úgy tudjuk, Csikban használják is. — Nagy probléma, Segesvár. Nagyon szomorú dolgokat mond Ön el a verseiben, de, sajnos, nem olyan formában és verseléssel, hogy közölni lehetne. — V. Gy. ref. lelkész. Néhány napi türelmet kérünk. A legpontosabban utána járunk az Ön hallatlan esetének és tanácsot adunk. — K. A., Vaslui. A közmondásokat és az egyik versét leközöljük.

Beefsteak vagy budget. A fogadást

egyikük sem nyerte meg. A beefsteak szó (amely magyarul javaszeletet, a jobb részt, a legfinomabb pecsenyehúst jelenti) kiejtése sem nem bifszték, sem nem bifsztik, sem nem büftök, hanem bifték. A budget szóval is sok baj van. A képviselőházban, sajtóban, politikusi beszélgetésében általánosságban franciásan ejtik ki. Vagyis így: büdzsé. Pedig angol szó és így kellene kiejteni: budzsöt. Abban igaz van, hogy a helyes kiejtés néha szenvedésnek, előkelőségnek, különködésnek tünik fel és az ember inkább a közhasználatban levő rossz kiejtést használja, hogy a feltűnést elkerülje.

S. L. előfizető, Braila. Negyedévi előzetési díja beérkezett, előfizetése április 15-ig rendezve van. A címke a lejáratú — az eljárás költséges volt miatt — nem tüntetjük már fel, viszont lejáratú előtt egy héttel utalványt küldünk. A szolgál emlékeztetőül, hogy az előfizetése lejár.

K. D. titkár, Bukarest. Nem tarthat országos érdeklődésre számot és így, sajnálatunkra, a hirdást nem közölhetjük. — K. S., főgépész. A váltót állítsa ki lejárta. A lejáratról értesítse az adósokat és amennyiben a lejáratkor nem fizetnek, peresítse a váltót. Nagyon egyszerű az ön esete, hiszen, mint ön is írja, az adósai tehetős emberek és ezenfelül a konverzió kedvezménye alá sem esnek.

Ujítsa meg lejárt előfizetését,
hogy zavartalanul küldhessük a lapot

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasárnap betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Eladó egy hat hengeres jókarban lévő luxus autó, Oakland mintájú, Halmágyi György, Str. Iuliu Maniu No. 62. 1986

FERFIZOKNI, valódi Makó-flor, hatszoros talppal, 4 pár 100 lej. Franz Gross kötött-árgyárban, Brassó, Kapu-utca 38., az udvarban. 1523

Női kalapok

nagy választékban

Engros és detail eladás

Átalakítások olcsón!

Jofa kalapgyártás

Brassó, Weisz Mihály-u. 6

Sparterie is kapható!

Eladó adómentes ház, üzlethelyiséggel. Brassó, Csatorna-utca 12. Érdeklődni: Honvéd-utca 27/a. 1925

Két jókarban lévő gyapjufésű eladó. Gőzmalom Ghindari. 11040

Veszek

TÖRMELEK ARANYAT

— magas napi áron, — minden mennyiségben. — Órák, ékszerek, látszerészeti cikkek mélyen leszállított áron kaphatók. FUHRMANN JÁNOS BRASSÓ, KAPU-UTCA 4. SZÁM.

TÜKÖRGYÁR

és

ÜVEGCSISZOLDA

WOLF OSZKÁR

BRASSO, USZODA-U. 5

Vám-Gyár-utca sarok.

Telefon 443.

Tükrök minden minőségben és árban. — Butor- és autó-üvegek, hajlított üvegek.

Üvegraktár — Tükrőjavítások

Gyönyörű, új kézimunka dupla ágyterítő olcsón eladó. Cím 11059. szám alatt a kiadóban.

ELŐNYÖS ALKALOM. Modern butorok elutazás miatt olcsón eladók. Brassó, Román-templom-utca 79. 11035

Füüdőszoba

és vízvezetési berendezések

legolcsóbban

SANITECHNICA

Brassó, Malom-u. 1 (Bologna)

Kis családi ház megvételre kerestetik. Ajánlatok „KPH” jellegre a kiadóba. 11028

BJRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára köve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

Állást nyer

KISASSZONYT keresek gyerekeim mellé, aki kellő gyakorlattal és képesítéssel rendelkezik. Dr. Lederer, Toplija (Mureş). 11021

Intelligens, 35-45 év körüli románul beszélő nő házvezetőnőnek egyedül álló urnőhöz azonnal felvesszünk. Jelentkezni Andrásföszky Margó, cosmetica, Brassó, Fekete-utca 34. 11030

Feltétlenül intelligens fiatal uriaszony irodába felvétetik. Életkörülményekkel ajánlatot „Iroda” jellegre a brassói kiadóba. 11033

Főzni tudó mindenest keresetek ur hához, azonnalra. Jelentkezni Béldi szeszgyár, Bodolán. 11037

Önállóan dolgozó konfekciós gépmunkás szabósegédet állandó munkára felvesszünk. Barna szabó, Brassó, Pe-Coasta 4. 11032

40 év körüli magányos nő

HÁZASSÁG

céljából ismeretséget kötne 50 év körüli gyermektelen iparossal, vagy vasú assal, ki-nek biztos megélhetése van. Ajánlatokat „Szerény” jellegre a brassói kiadóba kér.

Gyönyörű feje, csodaszép keze lesz, ha

Szabó Lajos

Brassó, Weisz Mihály-u. 3. sz. alatti fodrászműtermében gondoskodik

ápolásáról, ahol alantí árak vannak:

Egy 10 számos bérlet	80 Lei
Hajvágás csak	20 Lei
Hajvágás gyermekeknek és diákoknak	15 Lei
Öndolálás	20 Lei
Manikűr	20 Lei
Borotválás	10 Lei
Fejmosás	25 Lei

Rudolf Lang

BÖRKERESKEDÉS

Brassó, Lópiac 8.

Talp és cipőfelsőbőrök, cipészkelekek, cipőfelsőrészek-készítés.

Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Autóbusz-menetrend

Brassó—Szinaja és vissza, naponként.

Indulás Brassóból — Sétatérrel: 5'30 és 12'30 órakor.

Indulás Szinajából: 7'30 és 17 órakor.

Bőriparosok!

Támogassátok a saját vállalatotokat. Mindennemű bőr és talp a legolcsóbb.

BŐRIPAROS MESTERÉK ÁRUCSARNOKA

R-T-nél, Brassó, Rózsater 2 szám alatt

FONTOS, AKTUÁLIS KÖNYVUDJONSÁG!

MOST JELENT MEG!

Szerzője: Dr. Gariner Pál ideggyógyorvos

LELKI BETEGSÉGEK KELETKEZÉSE ÉS

GYÓGYÍTÁSA

A 176 oldalas vaskos munka tartalomjegyzékéből: Bevezetés a modern lélektanba. — Álomról. — A szorongó és félelmi állapotok keletkezése és gyógyítása. — Az iszony. — Büntudat. — A lelki gyógyítás irányelvei. — A hirtelen haláltól való félelem. — Álmatlanság. — Narkotikumok élvezete. — Szervi tünetek, szervi elváltozás nélkül. — Lelki eredetű szív, gyomor és bélbajok analízise. — Főfájás és migrén. — A kényszerállapotok keletkezése és gyógyítása. — A kényszerbeteg kriminalitása. — A szexuális élet fiziológiája. — A gyermek szexualitása. — Szexualitás és a társadalom. — A férfi társadalom erkölcsi paradigmái. — Funkciózavarok férfiaknál. — Álomértelmezés. — Homoszexualitás analízise. — Funkciózavarok nőknél. — A hatalmi vágy szerepe a nő lelkületében. — A klimaxban levő nő analízise. — A depressziós állapotok és az öngyilkosság lélektana. — A melancholia és gyászállapotok lélektana. — A halálosztón. — A bűnhődési vágy. — A bevallási kényszer. — A bűnöző típusok analízise. — Stb. stb.

ARA 117 LEJ

Kapható: Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Brasov—Brassó

Horganyozott drótkerítést

baromfi-farmok, tenispályák, kertek bekerítéséhez a legjobb minőségben szállítunk, 350 m magas-ságig. Nem tévesztendő össze más silányabb gyártmányu anyaggal.

Elsőrangú minőség, tetszetős, tartós kivitel, olcsó árak.

PÁSZTORI & HETTMANN, sodronygyár, Brassó.

Elősszerkesztő: Kocsis Béla